

Kotler^{Philip} Keller^{Kevin Lane}

Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ

12η Αμερικανική έκδοση

Επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης:
Γιώργος - Μιχαήλ Κλήμης, MBA, PhD, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	xxix
ΜΕΡΟΣ 1	Κατανόηση της Διοίκησης Μάρκετινγκ 2
Κεφάλαιο 1	Ορισμός του μάρκετινγκ στον 21ο αιώνα 3
	Η σημασία του μάρκετινγκ 4
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΔK Συχνές ερωτήσεις των μάρκετερ 6
	Το εύρος του μάρκετινγκ 6
	Ορισμός του μάρκετινγκ 6
	Ανταλλαγή και συναλλαγές 7
	Τι διακινείται στην αγορά; 8
	Ποιοι συμμετέχουν στην αγορά; 11
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΔK Νέες ικανότητες των καταναλωτών 12
	Πώς αλλάζουν η επιχειρηματική δραστηριότητα και το μάρκετινγκ 14
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΔK Ο δεκάλογος του ριζοσπαστικού μάρκετινγκ 15
	Προσανατολισμοί των εταιρειών προς την αγορά 17
	Η θεώρηση της παραγωγής 17
	Η θεώρηση του προϊόντος 17
	Η θεώρηση των πωλήσεων 17
	Η θεώρηση του μάρκετινγκ 17
	Η θεώρηση του ολιστικού μάρκετινγκ 18
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΔK Τα πλεονεκτήματα του Διαδικτύου 19
	Θεμελιώδεις έννοιες, τάσεις, και καθήκοντα του μάρκετινγκ 27
	Κεντρικές έννοιες 27
	Αλλαγές στη διοίκηση του μάρκετινγκ 30
	Καθήκοντα της διοίκησης μάρκετινγκ 32
	Περίληψη 35
	Εφαρμογές 35
	Παραπομπές 37
Κεφάλαιο 2	Ανάπτυξη στρατηγικών και σχεδίων μάρκετινγκ 39
	Μάρκετινγκ και αξία για τον πελάτη 40
	Η διαδικασία παροχής αξίας 40
	Η αλυσίδα αξίας 42
	Θεμελιώδεις ικανότητες 44
	Προσανατολισμός στο ολιστικό μάρκετινγκ και αξία για τον πελάτη 45
	Ο κεντρικός ρόλος του στρατηγικού σχεδιασμού 46
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΔK Απόψεις Γενικών Διευθυντών για το μάρκετινγκ 47
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΔK Τα κλειδιά για τη μακροχρόνια ηγεσία στην αγορά 48
	Εταιρικός στρατηγικός σχεδιασμός 49
	Ορισμός της εταιρικής αποστολής 50
	Ορισμός της επιχειρηματικής δραστηριότητας 51
	Εκτίμηση των ευκαιριών ανάπτυξης 53
	Ο οργανισμός και η κουλτούρα του οργανισμού 57
	Στρατηγικός σχεδιασμός επιχειρηματικής μονάδας 58
	Αποστολή της επιχείρησης 58

Ανάλυση SWOT	59		
Διατύπωση στόχων	62		
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Κατάλογος ελέγχου για την ανάλυση των δυνατών και αδύνατων σημείων	62	
Διαμόρφωση στρατηγικής	63		
Διαμόρφωση και υλοποίηση σχεδίων	65		
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Η συμβολή του μάρκετινγκ στην αξία μετόχου	66	
Αναπληροφόρηση και έλεγχος	67		
Σχεδιασμός προϊόντος: Ο χαρακτήρας και το περιεχόμενο ενός σχεδίου μάρκετινγκ	68		
Το περιεχόμενο του σχεδίου μάρκετινγκ	68		
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Κριτήρια ενός σχεδίου μάρκετινγκ	69	
Περίληψη	76		
Εφαρμογές	76		
Παραπομπές	78		
ΜΕΡΟΣ 2			
Κεφάλαιο 3	Απόκτηση διορατικότητας στο μάρκετινγκ	80	
	Συγκέντρωση πληροφοριών και έλεγχος του περιβάλλοντος	81	
	Οι συνιστώσες ενός σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος μάρκετινγκ	82	
	Εσωτερικά αρχεία και συλλογή πληροφοριών μάρκετινγκ	83	
	Ο κύκλος από την παραγγελία μέχρι την πληρωμή	83	
	Πληροφοριακά συστήματα πωλήσεων	84	
	Βάσεις δεδομένων, αποθήκευση και εξόρυξη δεδομένων	84	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Αξιοποίηση των δεδομένων με το λογισμικό επιχειρηματικής ολοκλήρωσης	85
	Το σύστημα συλλογής πληροφοριών μάρκετινγκ	86	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Ηλεκτρονική έρευνα του ανταγωνισμού	88
	Ανάλυση του μακροπεριβάλλοντος	88	
	Ανάγκες και τάσεις	88	
	Αναγνώριση των κυριότερων δυνάμεων	89	
	Το δημογραφικό περιβάλλον	90	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Δέκα μέγα-τάσεις που διαμορφώνουν το καταναλωτικό τοπίο	90
	Αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού	91	
	Ηλικιακό μείγμα του πληθυσμού	92	
	Εθνικές και άλλες αγορές	93	
	Ομάδες μορφωτικού επιπέδου	95	
	Συνήθειες του νοικοκυριού	95	
	Γεωγραφικές μετακινήσεις του πληθυσμού	97	
	Άλλες δυνάμεις του μακροπεριβάλλοντος	98	
	Το οικονομικό περιβάλλον	98	
	Το κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον	100	
	Το φυσικό περιβάλλον	103	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ 'ΠΡΑΣΙΝΟ'	μάρκετινγκ	104
	Το τεχνολογικό περιβάλλον	105	
	Το πολιτικό και νομικό περιβάλλον	107	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Περίληψη 110
	Εφαρμογές 110
	Παραπομπές 112
Κεφάλαιο 4	Έρευνα μάρκετινγκ και πρόβλεψη της ζήτησης 115
	Το σύστημα έρευνας μάρκετινγκ 116
	Η διαδικασία της έρευνας μάρκετινγκ 118
	Στάδιο 1: Ορισμός του προβλήματος, οι εναλλακτικές αποφάσεις, και οι στόχοι της έρευνας 118
	Στάδιο 2: Κατάστρωση του σχεδίου της έρευνας 119
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK Οργάνωση ενημερωτικών ομάδων εστίασης 121
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGK Τι να κάνετε και τι να αποφεύγετε στα ερωτηματολόγια 122
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK Διερεύνηση των σκέψεων των καταναλωτών με την ποιοτική έρευνα 125
	Στάδιο 3: Η συλλογή των πληροφοριών 128
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGK Τα υπέρ και τα κατά της έρευνας μέσω δικτύου 129
	Στάδιο 4: Ανάλυση των πληροφοριών 130
	Στάδιο 5: Παρουσίαση των ευρημάτων 130
	Στάδιο 6: Η λήψη της απόφασης 130
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK Προκλήσεις στην παγκόσμια έρευνα αγοράς μέσω Διαδικτύου 131
	Παράκαμψη των εμποδίων στη χρήση της έρευνας μάρκετινγκ 132
	Μέτρηση της παραγωγικότητας του μάρκετινγκ 133
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK Η ευρύτερη εικόνα και η καθαρή απόδοση του μάρκετινγκ 134
	Μετρικά του μάρκετινγκ 135
	Μέτρηση της επίδοσης του σχεδίου μάρκετινγκ 137
	Ανάλυση κερδοφορίας 140
	Δημιουργία μοντέλου του μείγματος μάρκετινγκ 144
	Πρόβλεψη και μέτρηση της ζήτησης 145
	Τα μέτρα της αγοραίας ζήτησης 145
	Ένα γλωσσάρι της μέτρησης της ζήτησης 146
	Εκτίμηση της τρέχουσας ζήτησης 149
	Εκτίμηση της μελλοντικής ζήτησης 152
	Περίληψη 155
	Εφαρμογές 155
	Παραπομπές 156
ΜΕΡΟΣ 3	Διασύνδεση με τους πελάτες 158
Κεφάλαιο 5	Αξία, ικανοποίηση και πιστότητα πελάτη 159
	Αξία, ικανοποίηση και πιστότητα του πελάτη 160
	Εκλαμβανόμενη αξία από τον πελάτη 161
	Ολική ικανοποίηση του πελάτη 165
	Μέτρηση της ικανοποίησης 166
	Πιστότητα προϊόντων και υπηρεσιών 168
	Μάνατζεμεντ ολικής πιστότητας 169

Μεγιστοποίηση της εφ' όρου ζωής αξίας του πελάτη	170	
Κερδοφορία πελατών	170	
Μέτρηση της εφ' όρου ζωής αξίας πελάτη	172	
Περιουσιακή αξία πελάτη	173	
Καλλιέργεια των σχέσεων με τους πελάτες	174	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Πρόοδοι και προτεραιότητες στη διαχείριση της περιουσιακής αξίας των πελατών	175
Διαχείριση των σχέσεων με τους πελάτες	176	
Προσέλκυση, διατήρηση και ανάπτυξη των πελατών	178	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Χειρισμός παραπόνων πελατών	179
Χτίσμα πιστότητας	180	
Μείωση της απώλειας πελατών	182	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Ερωτήματα για την αποχώρηση των πελατών	183
Δημιουργία ισχυρών δεσμών με τους πελάτες	183	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Δημιουργία ισχυρών δεσμών με τους πελάτες	184
Βάσεις δεδομένων πελατών και μάρκετινγκ με τη βοήθειά τους	187	
Βάσεις δεδομένων πελατών	187	
Αποθήκες και εξόρυξη δεδομένων	188	
Τα μειονεκτήματα του μάρκετινγκ με βάσεις δεδομένων και το μάνατζμεντ των σχέσεων με τους πελάτες	190	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Η επιτυχία στο μάρκετινγκ των σχέσεων με τους πελάτες	193
Περίληψη	193	
Εφαρμογές	194	
Παραπομπές	195	
Κεφάλαιο 6	Ανάλυση των καταναλωτικών αγορών	199
Τι επηρεάζει τη συμπεριφορά των καταναλωτών	200	
Πολιτιστικοί παράγοντες	200	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Μελλοντικές καταναλωτικές τάσεις	202
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Μάρκετινγκ σε διαφορετικά πολιτιστικά τμήματα της αγοράς	203
Κοινωνικοί παράγοντες	204	
Προσωπικοί παράγοντες	208	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Τα ερωτήματα του μέσου Αμερικανού καταναλωτή	208
Κύριες ψυχολογικές διεργασίες	211	
Παρακίνηση: Freud, Maslow, Herzberg	212	
Αντίληψη	213	
Μάθηση	215	
Μνήμη	216	
Η διαδικασία της αγοραστικής απόφασης: Το μοντέλο των πέντε σταδίων	219	
Αναγνώριση του προβλήματος	220	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αναζήτηση πληροφοριών	220	
Αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών	222	
Αγοραστικές αποφάσεις	225	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Εφαρμογή της ανάλυσης αξίας για τον πελάτη	226
Συμπεριφορά μετά την αγορά	228	
Άλλες θεωρίες για τη λήψη αποφάσεων από τους καταναλωτές	230	
Βαθμός ανάμειξης του καταναλωτή	230	
Ευρετικά αποφάσεων και μεροληψίες	232	
Νοητική λογιστική	232	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Παγίδες αποφάσεων	233
Το προφίλ της διαδικασίας αγοραστικής απόφασης των πελατών	233	
Περίληψη	234	
Εφαρμογές	234	
Παραπομπές	236	
Κεφάλαιο 7	Ανάλυση των επιχειρηματικών αγορών	239
Οι οργανωσιακές αγορές	240	
Σύγκριση της επιχειρηματικής με την καταναλωτική αγορά	240	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Μεγάλες πωλήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	241
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Οδηγίες για την πώληση σε μικρές επιχειρήσεις	242
Περιστάσεις αγορών	243	
Αγορά και πώληση συστημάτων	245	
Ποιοι συμμετέχουν στη διαδικασία επιχειρησιακής αγοράς	246	
Το κέντρο αγορών	246	
Επιρροές στο κέντρο αγορών	247	
Στόχευση του κέντρου αγορών	247	
Η διαδικασία αγορών και προμηθειών	249	
Προσανατολισμοί των προμηθειών	250	
Είδη αγοραστικών διαδικασιών	251	
Οργάνωση και διαχείριση των προμηθειών	251	
Οι φάσεις της διαδικασίας αγορών	251	
Αναγνώριση του προβλήματος	253	
Γενική περιγραφή της ανάγκης και προδιαγραφές του προϊόντος	253	
Αναζήτηση προμηθευτών	253	
Ηλεκτρονικές προμήθειες	254	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Εμπόριο μεταξύ επιχειρήσεων στον κυβερνοχώρο	255
Πρόσκληση για υποβολή προτάσεων	257	
Επιλογή προμηθευτή	258	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Μέθοδοι εκτίμησης της αξίας για τον πελάτη	258
Προδιαγραφές ρουτίνας παραγγελιών	259	
Ανασκόπηση της επίδοσης	260	
Διαχείριση των πελατειακών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων	260	
Τα πλεονεκτήματα του κάθετου συντονισμού	261	
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Εταιρική εμπιστοσύνη και αξιοπιστία	261

	Επιχειρηματικές σχέσεις: Κίνδυνοι και καιροσκοπισμός 263
	Θεσμικές και κρατικές αγορές 264
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGΚ Πώληση τεχνολογίας στο κράτος 267
	Περίληψη 268
	Εφαρμογές 268
	Παραπομπές 270
Κεφάλαιο 8	Αναγνώριση των τμημάτων της αγοράς και καθορισμός των στόχων 273
	Επίπεδα τμηματοποίησης της αγοράς 274
	Μάρκετινγκ σε τμήματα αγοράς 274
	Μάρκετινγκ κόγχης αγοράς 276
	Τοπικό μάρκετινγκ 278
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Το μάρκετινγκ εμπειριών 280
	Εξατομικευμένη εξυπηρέτηση πελατών 281
	Τμηματοποίηση των καταναλωτικών αγορών 282
	Γεωγραφική τμηματοποίηση 283
	Δημογραφική τμηματοποίηση 285
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Μάρκετινγκ στη γενιά Y 289
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGΚ Στατιστικά στοιχεία για τους νέους 21 ετών 289
	Ψυχογραφική τμηματοποίηση 290
	Συμπεριφορική τμηματοποίηση 292
	Βάσεις για την τμηματοποίηση των επιχειρηματικών αγορών 296
	Μάρκετινγκ σε μικρές επιχειρήσεις 297
	Διαδοχική τμηματοποίηση 298
	Στόχευση της αγοράς 299
	Αποτελεσματικά κριτήρια τμηματοποίησης 299
	Αξιολόγηση και επιλογή των τμημάτων της αγοράς 300
	Άλλοι παράγοντες 303
	Περίληψη 307
	Εφαρμογές 307
	Παραπομπές 308
ΜΕΡΟΣ 4	Χτίσιμο ισχυρών επωνυμιών 310
Κεφάλαιο 9	Δημιουργία περιουσιακής αξίας μάρκας 311
	Τι είναι η περιουσιακή αξία μάρκας; 312
	Ο ρόλος της μάρκας 312
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGΚ Κάρτα αξιολόγησης μάρκας 313
	Εύρος της ανάπτυξης μάρκας 314
	Ορισμός της περιουσιακής αξίας μάρκας 314
	Η περιουσιακή αξία μάρκας ως γέφυρα 316
	Μοντέλα περιουσιακής αξίας μάρκας 317
	Χτίσιμο περιουσιακής αξίας μάρκας 320
	Επιλογή διακριτικών στοιχείων μάρκας 320
	Σχεδιασμός ολιστικών δραστηριοτήτων μάρκετινγκ 323
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Το μάρκετινγκ κατόπιν αδείας 324
	Μόχλευση δευτερευόντων συνειρμών 326

Μέτρηση της περιουσιακής αξίας μάρκας	327
Έλεγχοι μάρκας	328
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Η αλυσίδα αξίας της μάρκας
Παρακολούθηση μάρκας	330
Αποτίμηση μάρκας	330
Διαχείριση της περιουσιακής αξίας μάρκας	331
Ενίσχυση μάρκας	331
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Ποια είναι η αξία μιας μάρκας;
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Ανάπτυξη μάρκας στον εικοστό πρώτο αιώνα
Αναζωογόνηση μάρκας	333
Κρίση μάρκας	336
Κατάστρωση στρατηγικής ανάπτυξης μάρκας	337
Απόφαση για την ανάπτυξη επωνυμίας: Να δοθεί ή να μη δοθεί μάρκα;	337
Επεκτάσεις μάρκας	338
Χαρτοφυλάκια επωνυμιών	342
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Αποτελέσματα ερευνών για επεκτάσεις μάρκας
Περίληψη	344
Εφαρμογές	345
Παραπομπές	347
Κεφάλαιο 10 Τοποθέτηση μάρκας	351
Ανάπτυξη και επικοινωνία μιας στρατηγικής τοποθέτησης	352
Ανταγωνιστικό πλαίσιο αναφοράς	353
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Τοποθέτηση με αρχές αξίας
Σημεία ισοτιμίας και σημεία διαφοράς	354
Καθορισμός της κατηγορίας συμμετοχής	356
Επιλογή των σημείων ισοτιμίας και των σημείων διαφοράς	358
Δημιουργία σημείων ισοτιμίας και σημείων διαφοράς	359
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Μια δήλωση τοποθέτησης
Στρατηγικές διαφοροποίησης	361
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Πώς να βρείτε νέες ιδέες από καταναλωτές για να διαφοροποιήσετε προϊόντα και υπηρεσίες
Διαφοροποίηση προϊόντος	362
Διαφοροποίηση προσωπικού	363
Διαφοροποίηση καναλιού	364
Διαφοροποίηση εικόνας	364
Στρατηγικές μάρκετινγκ του κύκλου ζωής προϊόντος	365
Κύκλοι ζωής προϊόντων	365
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Υπέρβαση των προσδοκιών των πελατών
Κύκλοι ζωής του στυλ, της μόδας, και της εφήμερης μόδας	367
Στρατηγικές μάρκετινγκ: Το στάδιο της εισαγωγής και το πλεονέκτημα του πρωτοπόρου	368
Στρατηγικές μάρκετινγκ: Το στάδιο της ανάπτυξης	370

Στρατηγικές μάρκετινγκ: Το στάδιο της ωριμότητας	370
Στρατηγικές μάρκετινγκ: Το στάδιο της παρακμής	375
Η έννοια του κύκλου ζωής προϊόντος: Κριτική	377
Η εξέλιξη της αγοράς	377
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Η δυναμική του ανταγωνισμού
	στα χαρακτηριστικά
Περίληψη	381
Εφαρμογές	381
Παραπομπές	383
Κεφάλαιο 11	Αντιμετώπιση του ανταγωνισμού
	387
Ανταγωνιστικές δυνάμεις	388
Αναγνώριση των ανταγωνιστών	389
Η βιομηχανική (κλαδική) θεώρηση του ανταγωνισμού	390
Ο ανταγωνισμός από την πλευρά της αγοράς	393
Ανάλυση των ανταγωνιστών	393
Στρατηγικές	394
Αντικειμενικοί στόχοι	394
Δυνάμεις και αδυναμίες	394
Επιλογή ανταγωνιστών	395
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Πρότυπο αναφοράς για τη βελτίωση
	της ανταγωνιστικής απόδοσης
	396
Ανταγωνιστικές στρατηγικές για τους ηγέτες της αγοράς	396
Αύξηση της συνολικής ζήτησης της αγοράς	397
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK	Όταν ο ανταγωνιστής σας
	προσφέρει περισσότερα με
	λιγότερα χρήματα
Υπεράσπιση του μεριδίου αγοράς	400
Διεύρυνση του μεριδίου αγοράς	403
Άλλες ανταγωνιστικές στρατηγικές	403
Στρατηγικές διεκδικητών της αγοράς	404
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Το μικρότερο γίνεται καλύτερο
	408
Στρατηγικές για επιχειρήσεις ουραγούς στην αγορά	409
Στρατηγικές δραστηριοποίησης σε κόγχες της αγοράς	410
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Οι ρόλοι του ειδικού στις κόγχες της
	αγοράς
	413
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK	Στρατηγικές εισόδου σε αγορά
	κατελημμένη από καθιερωμένες
	επιχειρήσεις
	413
Εξισορρόπηση των προσανατολισμών προς τον πελάτη και τους	ανταγωνιστές
	414
Εταιρείες προσανατολισμένες στους ανταγωνιστές	414
Πελατοκεντρικές εταιρείες	414
Περίληψη	415
Εφαρμογές	416
Παραπομπές	417

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ 5	Διαμόρφωση της προσφοράς στην αγορά	420	
Κεφάλαιο 12	Καθορισμός της στρατηγικής προϊόντος	421	
	Χαρακτηριστικά και ταξινομήσεις των προϊόντων	422	
	Επίπεδα προϊόντος: Η ιεραρχία της αξίας για τους πελάτες	422	
	Ταξινομήσεις προϊόντων	424	
	Διαφοροποίηση	426	
	Διαφοροποίηση προϊόντων	427	
	Σχεδιασμός: Η δύναμη της ολοκλήρωσης	428	
	Διαφοροποίηση υπηρεσιών	429	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK	Ο σχεδιασμός ως δραστικό εργαλείο του μάρκετινγκ	430
	Σχέσεις προϊόντων και επωνυμιών	432	
	Ιεραρχία προϊόντος	432	
	Συστήματα και μείγματα προϊόντων	432	
	Ανάλυση σειράς προϊόντων	433	
	Μήκος σειράς προϊόντων	435	
	Τιμολόγηση μείγματος προϊόντων	439	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK	Εκλογίκευση των χαρτοφυλακίων επωνυμιών για χάρη της ανάπτυξης	439
	Παράλληλη ονομασία μάρκας και ανάπτυξη μάρκας συστατικών	442	
	Συσκευασία, σήμανση, εγγυήσεις και εχέγγυα	445	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGK	Η πετυχημένη ανάπτυξη μάρκας συστατικών	445
	Συσκευασία	446	
	Σήμανση	447	
	Εγγυήσεις και εχέγγυα	449	
	Περίληψη	450	
	Εφαρμογές	451	
	Παραπομπές	452	
Κεφάλαιο 13	Σχεδιασμός και μάνατζμεντ υπηρεσιών	455	
	Η φύση των υπηρεσιών	456	
	Οι κλάδοι υπηρεσιών βρίσκονται παντού	456	
	Κατηγορίες του μείγματος υπηρεσιών	457	
	Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών	459	
	Στρατηγικές μάρκετινγκ για επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών	463	
	Αλλαγή στις σχέσεις με τους πελάτες	463	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGK	Μια λίστα ελέγχου για το μάρκετινγκ των υπηρεσιών	464
	Ολιστικό μάρκετινγκ για υπηρεσίες	465	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK	Η κόλαση του φωνητικού ταχυδρομείου	466
	Διαχείριση της ποιότητας των υπηρεσιών	468	
	Προσδοκίες των πελατών	468	
	Βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση ποιότητας υπηρεσιών	469	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGK	Ο ρόλος των προσδοκιών στις αντιλήψεις για την ποιότητα των υπηρεσιών	471

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Αξιολόγηση της ποιότητας των ηλεκτρονικών υπηρεσιών	472	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών	473	
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Απογειώστε τους σταθμούς αυτοεξυπηρέτησης	474	
Διαχείριση μάρκας υπηρεσιών	478		
Διαφοροποίηση των υπηρεσιών	479		
Ανάπτυξη στρατηγικών μάρκας για υπηρεσίες	480		
Μάνατζμεντ των υπηρεσιών υποστήριξης του προϊόντος	482		
Αναγνώριση και ικανοποίηση των αναγκών της πελατείας	482		
Στρατηγική της εξυπηρέτησης μετά την πώληση	483		
Περίληψη	484		
Εφαρμογές	485		
Παραπομπές	486		
Κεφάλαιο 14	Ανάπτυξη στρατηγικών και προγραμμάτων τιμολόγησης	489	
	Κατανόηση της τιμολόγησης	490	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Το Διαδίκτυο και οι επιπτώσεις του στην τιμολόγηση για τους πωλητές και τους αγοραστές	491
	Πώς τιμολογούν οι εταιρείες	492	
	Ψυχολογία των καταναλωτών και τιμολόγηση	492	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Πότε να χρησιμοποιείτε υπαινιγμούς τιμών	495
	Καθορισμός της τιμής	496	
	Στάδιο 1: Επιλογή του στόχου της τιμολόγησης	497	
	Στάδιο 2: Προσδιορισμός της ζήτησης	498	
	Στάδιο 3: Εκτίμηση του κόστους	501	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Τρεις μύθοι για τη στρατηγική τιμολόγησης	501
	Στάδιο 4: Ανάλυση του κόστους, των τιμών, και των προσφορών των ανταγωνιστών	504	
	Στάδιο 5: Επιλογή της μεθόδου τιμολόγησης	504	
	Στάδιο 6: Επιλογή της τελικής τιμής	509	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Οι κρυφές χρεώσεις αυξάνονται	511
	Προσαρμογή της τιμής	512	
	Γεωγραφική τιμολόγηση (μετρητοίς, αντισταθμιστικό εμπόριο, αντιπραγματισμός)	512	
	Εκπτώσεις και επιδοτήσεις των τιμών	513	
	Προωθητική τιμολόγηση	515	
	Διαφοροποιημένη τιμολόγηση	515	
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Η έξυπνη τιμολόγηση απογειώνει	518
	Πρωτοβουλία και ανταπόκριση σε μεταβολές των τιμών	519	
	Πρωτοβουλία για περικοπές τιμών	519	
	Πρωτοβουλία για αύξηση τιμών	519	
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Στρατηγικές μάρκετινγκ για την αποφυγή αύξησης των τιμών	521

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντιδράσεις στις αλλαγές τιμών	522
Αντιδράσεις στις αλλαγές των τιμών των ανταγωνιστών	523
Περίληψη	524
Εφαρμογές	525
Παραπομπές	526
ΜΕΡΟΣ 6	
Παροχή αξίας	530
Κεφάλαιο 15 Σχεδιασμός και διαχείριση δικτύων αξίας και καναλιών	531
Κανάλια μάρκετινγκ και δίκτυα αξίας	532
Η σημασία των καναλιών	532
Ανάπτυξη των καναλιών	533
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK Κατάλογος ελέγχου πολυκαναλικών αγορών	534
Δίκτυα αξίας	536
Ο ρόλος των καναλιών μάρκετινγκ	537
Λειτουργίες και ροές του καναλιού	537
Επίπεδα καναλιών	539
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK Το κινητό εμπόριο δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τους μάρκετερ	540
Κανάλια του τομέα των υπηρεσιών	541
Αποφάσεις για το σχεδιασμό καναλιών	542
Ανάλυση του επιπέδου εξυπηρέτησης που επιθυμούν οι πελάτες	542
Καθορισμός στόχων και περιορισμών	542
Εντοπισμός των κυριότερων εναλλακτικών καναλιών	543
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK Πώς η CarMax μετασχηματίζει τις πωλήσεις των αυτοκινήτων	545
Αξιολόγηση των κυριότερων εναλλακτικών καναλιών	547
Διοικητικές αποφάσεις για τα κανάλια	549
Επιλογή των μελών του καναλιού	549
Εκπαίδευση των μελών του καναλιού	550
Παρακίνηση των μελών του καναλιού	550
Αξιολόγηση των μελών του καναλιού	551
Τροποποίηση των διακανονισμών στα κανάλια	551
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK Σχεδιασμός ενός συστήματος διανομής με επίκεντρο τον πελάτη	554
Ολοκλήρωση και συστήματα καναλιών	554
Κάθετα συστήματα μάρκετινγκ	554
Οριζόντια συστήματα μάρκετινγκ	556
Πολυκαναλικά συστήματα μάρκετινγκ	556
Συγκρούσεις, συνεργασία, και ανταγωνισμός	558
Είδη συγκρούσεων και ανταγωνισμού	559
Αιτίες των συγκρούσεων στα κανάλια	559
Χειρισμός των συγκρούσεων στα κανάλια	560
Νομικά και ηθικά ζητήματα στις σχέσεις μέσα στα κανάλια	561
Πρακτικές μάρκετινγκ στο ηλεκτρονικό εμπόριο	562
Εταιρείες αποκλειστικά ηλεκτρονικές	562
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK Το σπάσιμο της φούσκας των εταιρειών του Διαδικτύου	563
Εταιρείες με παραδοσιακή και ηλεκτρονική δραστηριότητα	564

	Περίληψη 566
	Εφαρμογές 567
	Παραπομπές 568
Κεφάλαιο 16	Λιανικό και χονδρικό εμπόριο και διαχειριστική υποστήριξη 571
	Λιανικό εμπόριο 572
	Κατηγορίες λιανοπωλητών 572
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Ο πυρετός της δικαιόχρησης 576
	Νέα μοντέλα επιτυχίας 576
	Αποφάσεις μάρκετινγκ 578
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Ιδέες για καλύτερες πωλήσεις
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Οι ετικέτες γίνονται πιο έξυπνες 583
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Τι ζητούν οι γυναίκες από την εξυπηρέτηση πελατών 585
	Τάσεις στο λιανικό εμπόριο 588
	Ιδιωτικές ετικέτες 589
	Ιδιωτικές μάρκες 590
	Η απειλή της ιδιωτικής ετικέτας 591
	Χονδρεμπόριο 592
	Η ανάπτυξη και τα είδη του χονδρεμπορίου 592
	Αποφάσεις μάρκετινγκ χονδρεμπόρων 593
	Τάσεις στο χονδρεμπόριο 595
	Διαχειριστική υποστήριξη στην αγορά 595
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Στρατηγικές χονδρεμπόρων-διανομέων με υψηλή απόδοση 596
	Ολοκληρωμένα συστήματα διαχειριστικής υποστήριξης 597
	Στόχοι της διαχειριστικής υποστήριξης 598
	Αποφάσεις για τη διαχειριστική υποστήριξη της αγοράς 599
	Μαθήματα οργάνωσης 602
	Περίληψη 603
	Εφαρμογές 604
	Παραπομπές 606
ΜΕΡΟΣ 7	Επικοινωνία της αξίας 608
Κεφάλαιο 17	Ολοκληρωμένες επικοινωνίες μάρκετινγκ 609
	Ο ρόλος των επικοινωνιών μάρκετινγκ 610
	Επικοινωνίες μάρκετινγκ και περιουσιακή αξία μάρκας 610
	Τα μοντέλα της επικοινωνιακής διεργασίας 614
	Ανάπτυξη αποτελεσματικής επικοινωνίας 617
	Εντοπισμός του ακροατηρίου στόχου 617
	Καθορισμός των στόχων της επικοινωνίας 618
	Σχεδιασμός των επικοινωνιών 619
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Η υποστήριξη από διασημότητες ως στρατηγική 623
	Επιλογή των καναλιών επικοινωνίας 624
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Μάρκετινγκ θορύβου 626
	Κατάρτιση του συνολικού προϋπολογισμού επικοινωνιών μάρκετινγκ 630

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Πώς να πετύχετε το στόχο σε
έναν κόσμο μετά τη μαζική
αγορά 631

Απόφαση για το μείγμα των επικοινωνιών μάρκετινγκ 633

Χαρακτηριστικά του μείγματος επικοινωνιών μάρκετινγκ 633
Παράγοντες καθορισμού του μείγματος επικοινωνιών μάρκετινγκ 634
Μέτρηση των αποτελεσμάτων της επικοινωνίας 636

**Διαχείριση της διαδικασίας των ολοκληρωμένων επικοινωνιών
μάρκετινγκ 637**

Συντονισμός των μέσων επικοινωνίας 638

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Συντονισμός των μέσων για το
χτίσιμο της περιουσιακής
αξίας μάρκας 639

Υλοποίηση των ολοκληρωμένων επικοινωνιών μάρκετινγκ 640

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Πόσο ολοκληρωμένο είναι το πρόγραμμά
σας των ολοκληρωμένων επικοινωνιών
μάρκετινγκ; 641

Περίληψη 642

Εφαρμογές 643

Παραπομπές 644

**Κεφάλαιο 18 Μαζική επικοινωνία: Διαφήμιση, προώθηση πωλήσεων,
εκδηλώσεις και δημόσιες σχέσεις 647**

Ανάπτυξη και μάνατζμεντ ενός διαφημιστικού προγράμματος 648

Καθορισμός των στόχων 648

Απόφαση για τον προϋπολογισμό της διαφήμισης 649

Ανάπτυξη της διαφημιστικής καμπάνιας 650

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Κριτήρια αξιολόγησης έντυπων
διαφημίσεων 654

**Απόφαση για τα διαφημιστικά μέσα και μέτρηση της
αποτελεσματικότητας 655**

Απόφαση για την εμβέλεια, τη συχνότητα, και την επιρροή 655

Επιλογή ανάμεσα στα κυριότερα είδη διαφημιστικών μέσων 656

Εναλλακτικές επιλογές διαφήμισης 658

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Παιχνίδια με τις μάρκες 663

Επιλογή των συγκεκριμένων μέσων 663

Απόφαση για το χρόνο προβολής και την κατανομή 664

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαφήμισης 666

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ Πώς να πουλάτε σε δύσκολους
καιρούς 667

Προώθηση των πωλήσεων 668

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ Γνώση των αποτελεσμάτων
της διαφήμισης και της
προώθησης 669

Στόχοι 669

Η διαφήμιση σε σύγκριση με την προώθηση 670

Οι κυριότερες αποφάσεις 671

Εκδηλώσεις και εμπειρίες 676

Στόχοι των εκδηλώσεων 677

Οι κύριες αποφάσεις 678

Δημόσιες σχέσεις	679
Μάρκετινγκ δημοσίων σχέσεων	680
Κύριες αποφάσεις στο μάρκετινγκ δημοσίων σχέσεων	681
Περίληψη	683
Εφαρμογές	684
Παραπομπές	685
Κεφάλαιο 19	Προσωπική επικοινωνία: Άμεσο μάρκετινγκ και προσωπική πώληση
	689
	Άμεσο μάρκετινγκ
	Τα πλεονεκτήματα του άμεσου μάρκετινγκ
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK Δημόσια και ηθικά ζητήματα στο άμεσο μάρκετινγκ
	693
	Ταχυδρομική διαφήμιση
	693
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK Όταν ο πελάτης σας είναι μια επιτροπή
	695
	Μάρκετινγκ μέσω καταλόγου
	697
	Τηλεμάρκετινγκ
	698
	Άλλα μέσα του μάρκετινγκ άμεσης ανταπόκρισης
	699
	Αλληλεπιδραστικό μάρκετινγκ
	700
	Τα πλεονεκτήματα του αλληλεπιδραστικού μάρκετινγκ
	701
	Σχεδιασμός μιας ελκυστικής τοποθεσίας στον Ιστό
	701
	ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINK Ακριβώς ο τύπος σας
	702
	Τοποθέτηση διαφημίσεων και προώθηση στο δίκτυο
	702
	Οδηγίες για το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ
	703
	Οργάνωση του τμήματος πωλήσεων
	705
	Στόχοι και στρατηγική του τμήματος πωλήσεων
	706
	Η δομή του τμήματος πωλήσεων
	708
	Το μέγεθος του τμήματος πωλήσεων
	708
	Αμοιβή των πωλητών
	708
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK Διαχείριση σημαντικών πελατών
	709
	Η διοίκηση του προσωπικού πωλήσεων
	710
	Προσέλκυση και επιλογή των πωλητών
	710
	Εκπαίδευση και εποπτεία των πωλητών
	711
	Παραγωγικότητα των πωλητών
	712
	Παρακίνηση των πωλητών
	713
	Αξιολόγηση των πωλητών
	715
	Οι αρχές της προσωπικής πώλησης
	717
	Τα έξι βήματα
	717
	ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINK Αρχές της προσανατολισμένης στον πελάτη πώλησης
	718
	Η διαπραγμάτευση
	719
	Το μάρκετινγκ σχέσεων
	719
	Περίληψη
	720
	Εφαρμογές
	721
	Παραπομπές
	722
ΜΕΡΟΣ 8	Πετυχημένη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη
	724
Κεφάλαιο 20	Παρουσίαση νέων προσφορών στην αγορά
	725
	Προκλήσεις στην ανάπτυξη νέων προϊόντων
	726

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Απόζευξη του Iridium από τους παγκόσμιους πελάτες του 729

Οργανωτικές διεργασίες 730

Προϋπολογισμός ανάπτυξης νέων προϊόντων 730

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGΚ Μαθήματα για την επιτυχία νέων προϊόντων 731

Οργάνωση της ανάπτυξης νέων προϊόντων 732

Μάνατζμεντ της διαδικασίας ανάπτυξης: Οι ιδέες 734

Γέννηση ιδεών 734

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETININGΚ Δέκα τρόποι δημιουργίας εξαιρετικών ιδεών για νέα προϊόντα 734

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Ανάπτυξη πετυχημένων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας 736

Διαλογή των ιδεών 737

Μάνατζμεντ της διαδικασίας ανάπτυξης: Από την έννοια στη στρατηγική 738

Ανάπτυξη και δοκιμή των εννοιών 738

Στρατηγική μάρκετινγκ 742

Επιχειρηματική ανάλυση 743

Μάνατζμεντ της διαδικασίας ανάπτυξης: Από την ανάπτυξη στην εμπορική εκμετάλλευση 745

Ανάπτυξη του προϊόντος 745

Δοκιμή του προϊόντος στην αγορά 748

Διάθεση στην αγορά 751

Η διαδικασία αποδοχής από τον καταναλωτή 754

Φάσεις της διαδικασίας αποδοχής 754

Παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία αποδοχής 755

Περίληψη 757

Εφαρμογές 757

Παραπομπές 759

Κεφάλαιο 21 Είσοδος στις παγκόσμιες αγορές 763

Ανταγωνισμός σε παγκόσμια κλίμακα 764

Απόφαση για την επέκταση στο εξωτερικό 765

Απόφαση της εταιρείας για τις αγορές στις οποίες θα μπει 766

Σε πόσες αγορές θα μπει η εταιρεία 767

Ανεπτυγμένες σε σύγκριση με τις αναπτυσσόμενες αγορές 767

Περιφερειακές ζώνες ελεύθερων συναλλαγών 769

Αξιολόγηση των πιθανών αγορών 770

Απόφαση για τον τρόπο εισόδου στην αγορά 771

Έμμεση και άμεση εξαγωγή 771

Μια παγκόσμια στρατηγική στο Διαδίκτυο 772

Εκχώρηση δικαιωμάτων 773

Κοινοπραξίες 774

Άμεση επένδυση 775

Απόφαση για το πρόγραμμα μάρκετινγκ 775

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETININGΚ Παγκόσμια τυποποίηση ή προσαρμογή; 776

ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Οι δέκα εντολές της παγκόσμιας ανάπτυξης μάρκας 777
Προϊόν	778
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Καθέρωση παγκόσμιων επωνυμιών υπηρεσιών 779
Επικοινωνίες	781
Τιμή	782
Κανάλια διανομής	784
Επιπτώσεις στη χώρα προέλευσης	785
Χτίσιμο της εικόνας της χώρας	785
Αντιλήψεις των καταναλωτών για τη χώρα προέλευσης	786
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Τα υπέρ και τα κατά της μάρκας 'Αμερική' 788
Απόφαση για την οργάνωση μάρκετινγκ	788
Διεύθυνση εξαγωγών	788
Τομέας διεθνών δραστηριοτήτων	788
Παγκόσμια οργάνωση	789
Περίληψη	790
Εφαρμογές	791
Παραπομπές	792
Κεφάλαιο 22 Διοίκηση οργανισμού ολιστικού μάρκετινγκ	795
Τάσεις στις πρακτικές του μάρκετινγκ	796
Εσωτερικό μάρκετινγκ	797
Οργάνωση του τμήματος μάρκετινγκ	797
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Χαρακτηριστικά τμημάτων εταιρείας που καθοδηγούνται πραγματικά από τον πελάτη 798
Σχέσεις με άλλα τμήματα	804
Ανάπτυξη δημιουργικής οργάνωσης του μάρκετινγκ	805
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Ο διευθύνων σύμβουλος ως στέλεχος μάρκετινγκ 806
ΔΙΟΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ MARKETINΓΚ	Προώθηση της στρατηγικής καινοτομίας 807
Κοινωνικά υπεύθυνο μάρκετινγκ	808
Εταιρική κοινωνική ευθύνη	809
Κοινωνικά υπεύθυνα επιχειρηματικά μοντέλα	811
Μάρκετινγκ κοινωφελών σκοπών	811
Κοινωνικό μάρκετινγκ	814
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Αλλάζοντας τα πράγματα 815
Υλοποίηση του μάρκετινγκ	818
Αξιολόγηση και έλεγχος	819
Έλεγχος αποδοτικότητας	820
Στρατηγικός έλεγχος	822
ΣΗΜΕΙΩΜΑ MARKETINΓΚ	Εργαλείο ανασκόπησης της αποτελεσματικότητας του μάρκετινγκ 823
Το μέλλον του μάρκετινγκ	825

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Οι κύριες αδυναμίες του μάρκετινγκ 829

Περίληψη 830

Εφαρμογές 830

Παραπομπές 832

Παράρτημα 835

Γλωσσάρι 853

Πηγές εικόνων 867

Ευρετήριο ονομάτων 869

Ευρετήριο εταιρειών, επωνυμιών, και οργανισμών 873

Ευρετήριο όρων 883

Tο *Marketing Management* (Διοίκηση Μάρκετινγκ) είναι το κορυφαίο βιβλίο για το μάρκετινγκ, επειδή το περιεχόμενο και η οργάνωσή του αντανακλούν με συνέπεια τις αιλλαγές στη θεωρία και την πρακτική του μάρκετινγκ. Η πρώτη έκδοση του *Marketing Management*, που δημοσιεύτηκε το 1967, εισήγαγε την άποψη ότι οι εταιρείες πρέπει να καθοδηγούνται από τους πελάτες και την αγορά τους. Εκεί, όμως, γινόταν ελάχιστη μνεία για θέματα που τώρα θεωρούνται θεμελιώδη, όπως η τημπρατοποίηση της αγοράς, η στόχευση, και η τοποθέτηση. Έννοιες, όπως η περιουσιακή αξία της μάρκας, η ανάλυση της αξίας του πελάτη, το μάρκετινγκ με τη βούθεια βάσεων δεδομένων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα δίκτυα αξίας, τα υβριδικά κανάλια, η διαχείριση της εφοδιαστικής αιμούσιδας, και οι οιλοκληρωμένες επικοινωνίες μάρκετινγκ, δεν υπήρχαν στο πεζίδιο του μάρκετινγκ εκείνη την εποχή. Οι επιχειρήσεις πουλάνε τώρα προϊόντα και υπηρεσίες μέσα από πολλά διαφορετικά έμφεσα και άμεσα κανάλια. Η μαζική διαφήμιση δεν είναι πια τόσο αποτελεσματική όσο πάντα στο παρελθόν. Οι εταιρείες δοκιμάζουν νέες μορφές επικοινωνίας, όπως το μάρκετινγκ εμπειριών, το ψυχαγωγικό, και το μεταδοτικό μάρκετινγκ. Ολοένα και περισσότερο, είναι οι ίδιοι οι πελάτες που θέλουν να τα αγοράσουν.

Με τη σειρά τους οι εταιρείες στρέφονται από τη διαχείριση χαρτοφυλακίων προϊόντων στη διαχείριση χαρτοφυλακίων πελατών, δημιουργώντας βάσεις δεδομένων για τους επιμέρους πελάτες τους, έτσι ώστε να μπορούν να τους καταλαβαίνουν καλύτερα και δημιουργούν εξατομικευμένες προσφορές και μπνύματα. Τυποποιούν λιγότερο τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους και ασχολούνται περισσότερο με τις κόγχες της αγοράς και την εξατομίκευση. Αντικαθιστούν τους μονομόδους με το διάλογο με τους πελάτες. Βελτιώνουν τις μεθόδους μέτρησης της κερδοφορίας τους και της εφ' όρου ζωής αξίας των πελατών τους. Συγκεντρώνουν τις προσπάθειές τους στη μέτρηση της απόδοσης των επενδύσεών τους στο μάρκετινγκ καθώς και στην επίδρασή του στην αξία για το μέτοχο. Ενδιαφέρονται επίσης για τις πιθικές και τις κοινωνικές επιπτώσεις των αποφάσεών τους στο μάρκετινγκ.

Καθώς αιλλάζουν οι εταιρείες, αιλλάζει και η οργάνωσή τους στο μάρκετινγκ. Το μάρκετινγκ έπαιγε πιλέον να είναι ένα τμήμα της εταιρείας με περιορισμένο αριθμό καθηκόντων – είναι πιλέον υπόθεση οιλόκληρης της εταιρείας. Καθοδηγεί το όραμα, την αποστολή, και το στρατηγικό σχεδιασμό. Το μάρκετινγκ ασχολείται με αποφάσεις, όπως ποιους η εταιρείας θέλει για πελάτες της, ποιες ανάγκες να ικανοποιεί, ποια προϊόντα και ποιες υπηρεσίες να προσφέρει, ποιες τιμές να ορίζει, ποια μπνύματα να στελνει και να δέχεται, ποια κανάλια διανομής να χρησιμοποιεί, και ποιες συνεργασίες να επιδιώκει. Το μάρκετινγκ πετυχαίνει μόνον όταν όλα τα τμήματα της επικείρωσης συνεργάζονται για την επίτευξη των στόχων: όταν η τεχνική διεύθυνση σχεδιάζει τα σωστά προϊόντα, η οικονομική διεύθυνση εξασφαλίζει την απαιτούμενη χρηματοδότηση, η υπηρεσία προμηθειών αγοράζει υλικά ποιότητας, το τμήμα παραγωγής κατασκευάζει ποιοτικά προϊόντα έγκαιρα, και το λογιστήριο μετράει την κερδοφορία των επιμέρους πελατών, προϊόντων και τομέων δραστηρότητας.

Και καθώς αιλλάζουν οι τεχνικές και η οργάνωση του μάρκετινγκ, έτσι αιλλάζει και αυτό το βιβλίο. Η μεγαλύτερη αιλλαγή είναι ο νέος συνεργάτης συγγραφέας. Ο Kane Lane Keller είναι ένας από τους κορυφαίους ακαδημαϊκούς της γενιάς του στο μάρκετινγκ. Ασχολήθηκε με πρωτοποριακές έρευνες και έγραψε ένα πολύ πετυχημένο βιβλίο, το *Strategic Brand Management*. Συνεργάστηκε επίσης με στελέχη του μάρκετινγκ σε πολλές εταιρείες στον κόσμο και τους θοίθος να γίνουν καλύτεροι στη δουλειά τους. Στο *Marketing Management* συνέθαλε με καινούργιους τρόπους σκέψης και έδειξε νέες προοπτικές.

Η δωδέκατη έκδοση είναι το αποτέλεσμα της συνδυασμένης προσπάθειας των δύο συγγραφέων, ο οποία είχε στόχο να οδηγήσει στην καλύτερη έκδοση του *Marketing Management* μέχρι τώρα. Οργανώθηκαν πάρα πολλές ομάδες εστίασης προκειμένου να διαπιστωθούν πλήρως οι ανάγκες των ακροατών των σεμιναρίων και των σπουδαστών από τον εκπαιδευτή τους. Με βάση αυτά τα δεδομένα, η δωδέκατη έκδοση είναι οργανωμένη έτσι ώστε να διατηρεί τα πλεονεκτήματα των προηγούμενων εκδόσεων, αιλλά και να παρουσιάζει νέο υλικό και οργάνωση που βοηθάνε περισσότερο τη μάθηση. Στόχος του βιβλίου είναι να βοηθήσει τις επιχει-

ρίσεις, τις ομάδες και τα άτομα να προσαρμόσουν τις στρατηγικές τους στο μάρκετινγκ και το μάνατζμεντ στις πραγματικότητες της αγοράς του εικοστού πρώτου αιώνα.

::: Στρατηγική αναθεώρησης για τη δωδέκατη έκδοση

Το μάρκετινγκ παρουσιάζει ενδιαφέρον για όλους, ανεξάρτητα από το αν εμπορεύονται αγαθά, υπηρεσίες, ακίνητα, πρόσωπα, τόπους, εκδηλώσεις, πληροφορίες, ιδέες, ή οργανισμούς. Ως το “απόλυτο βούθημα” για σπουδαστές και εκπαιδευτές, το *Marketing Management* πρέπει να παραμένει ενημερωμένο και σύγχρονο. Οι σπουδαστές (και οι εκπαιδευτές) πρέπει να νοιώθουν ότι αυτό το βιβλίο τους “μιλάει” άμεσα τόσο με το περιεχόμενό του όσο και με τις γνώσεις που τους παρέχει.

Η επιτυχία του *Marketing Management* μπορεί να αποδοθεί στη δυνατότητά του να μεγιστοποιεί τρεις παράγοντες που χαρακτηρίζουν τα καλύτερα βιβλία για το μάρκετινγκ – το βάθος, το εύρος, και την καταλληλότητα – όπως περιγράφονται από τις επόμενες ερωτήσεις.

- **Βάθος.** Έχει το βιβλίο επαρκή ακαδημαϊκή τεκμηρίωση; Περιέχει σημαντικές θεωρητικές έννοιες, μοντέλα, και πλαίσια εργασίας; Παρέχει θεμελιώδη καθοδήγηση για την επίμετρη πρακτικών προβλημάτων;
- **Εύρος.** Καλύπτει το βιβλίο όλα τα αναγκαία θέματα; Παρέχει την κατάλληλη ποσότητα πληροφοριών σε καθένα από αυτά;
- **Καταλληλότητα.** Είλκουει το βιβλίο τον αναγνώστη; Προκαλεί το ενδιαφέρον του; Περιέχει πολλά αξιόλογα παραδείγματα;

Η δωδέκατη έκδοση αξιοποιεί τα κύρια θετικά στοιχεία των προηγούμενων εκδόσεων:

- **Προσανατολισμός στο μάνατζμεντ:** Το βιβλίο αυτό εστιάζει στις κυριότερες αποφάσεις που καλούνται να πάρουν τα στελέχη του μάρκετινγκ και η διοίκηση στην προσπάθειά τους να εναρμονίσουν τους στόχους, τις δυνατότητες, και τους πόρους του οργανισμού με τις ανάγκες και τις ευκαιρίες της αγοράς.
- **Αναδυτική μέθοδος:** Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει βασικά εργαλεία και πλαίσια για την ανάλυση των επαναλαμβανόμενων προβλημάτων στη διοίκηση του μάρκετινγκ. Τα παραδείγματα και οι αναφορές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αποσαφηνίζουν τις αρχές, τις στρατηγικές, και τις πρακτικές του μάρκετινγκ.
- **Πολυεπιστημονική προσέγγιση:** Το βιβλίο αυτό βασίζεται στα πλούσια ευρήματα των διαφόρων επιστημονικών κλάδων – των οικονομικών, της επιστήμης της συμπεριφοράς, της θεωρίας του μάνατζμεντ, και των μαθηματικών – για τις θεμελιώδεις έννοιες και εργαλεία.
- **Ενιαίες εφαρμογές:** Το βιβλίο εφαρμόζει τη συλλογιστική του μάρκετινγκ στο πλήρες φάσμα του: προϊόντα και υπηρεσίες, καταναλωτικές και επιχειρηματικές αγορές, κερδοσκοπικούς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, εγχώριες και ξένες εταιρείες, μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις, μεταποιητικές επιχειρήσεις και μεσάζοντες, και κλάδους χαμηλής και υψηλής τεχνολογίας.
- **Περιεκτική και ωσρροπημένη κάλυψη:** Το βιβλίο αυτό καλύπτει όλα τα θέματα που ένα καλά πληροφορημένο στέλεχος του μάρκετινγκ χρειάζεται να καταλαβαίνει για να εφαρμόζει στρατηγικό, τακτικό, και διαχειριστικό μάρκετινγκ.

Νέα Θέματα: Ολιστικό μάρκετινγκ

Το κυριότερο καινούργιο θέμα σε αυτή την έκδοση είναι το ολιστικό μάρκετινγκ. Ως ολιστικό μάρκετινγκ μπορεί να θεωρηθεί η ανάπτυξη, ο σχεδιασμός, και η υλοποίηση προγραμμάτων, διεργασιών, και δραστηριοτήτων μάρκετινγκ, που αναγνωρίζουν το εύρος και τις αλληλεξαρτίσεις στο σημερινό περιβάλλον του μάρκετινγκ. Το ολιστικό μάρκετινγκ αναγνωρίζει ότι “κάθε τι έχει σημασία” στο μάρκετινγκ και ότι μια γενική και ολοκληρωμένη προοπτική είναι συνήθως απαραίτητη. Το ολιστικό μάρκετινγκ έχει τέσσερις κύριες διαστάσεις:

1. **Εσωτερικό μάρκετινγκ – εξασφαλίζει ότι όλα τα μέση του οργανισμού ενστερνίζονται τις**

κατάλληλες αρχές του μάρκετινγκ και ιδιαίτερα τα μέση της διοίκησης.

2. **Οδοκινητό μάρκετινγκ** – διασφαλίζει τη χρήση και το συνδυασμό πολλών μέσων δημιουργίας, παράδοσης, και επικοινωνίας αξίας με το βέβτιστο τρόπο.
3. **Μάρκετινγκ σχέσεων** – ο ανάπτυξη πλούσιων και πολύπλευρων σχέσεων με τους πελάτες, με τα μέση των καναλιών και με τους άλλους συνεργάτες στο μάρκετινγκ.
4. **Κοινωνικά υπεύθυνο μάρκετινγκ** – ο κατανόηση των πιθικών, περιβαλλοντικών, νομικών, και κοινωνικών επιπτώσεων του μάρκετινγκ.

Αυτές οι τέσσερις διαστάσεις έχουν ενσωματωθεί σε όλη την έκταση του βιβλίου και σε ορισμένα σημεία τονίζονται ρητά. Δύο άλλα νέα θέματα σε αυτή την έκδοση είναι η *εξατομίκευση του μάρκετινγκ* και η *υπεύθυνότητα στο μάρκετινγκ*. Το πρώτο περιλαμβάνει όλες τις προσπάθειες που γίνονται ώστε το μάρκετινγκ να προσαρμόζεται στα επιμέρους άτομα· το δεύτερο αντικατοπτρίζει την ανάγκη κατανόησης και αξιολόγησης της απόδοσης των επενδύσεων στο μάρκετινγκ μέσα στους οργανισμούς.

Οργάνωση

Στη δωδέκατη έκδοση διατηρούνται τα κύρια θέματα της ενδέκατης, τα οποία όμως αναδιοργανώθηκαν σε μια καινούργια τμηματική δομή. Υπάρχουν τώρα οκτώ μέρη, σε αντίθεση με τα πέντε προηγούμενα, έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία κατά τη διδασκαλία.

Μέρος 1	Κατανόηση της Διοίκησης Μάρκετινγκ
Μέρος 2	Απόκτηση διορατικότητας στο μάρκετινγκ
Μέρος 3	Διασύνδεση με τους πελάτες
Μέρος 4	Χτίσιμο ισχυρών επωνυμιών
Μέρος 5	Διαμόρφωση της προσφοράς στην αγορά
Μέρος 6	Παροχή αξίας
Μέρος 7	Επικοινωνία της αξίας
Μέρος 8	Πετυχημένη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη

Οι πιο σημαντικές οργανωτικές αλλαγές είναι:

- Ένα καινούργιο μέρος του βιβλίου που αναφέρεται στην απόκτηση διορατικότητας στο μάρκετινγκ, το οποίο περιλαμβάνει δύο κεφάλαια προσανατολισμένα στην έρευνα που τοποθετήθηκαν πιο μπροστά στο βιβλίο (Κεφάλαια 3 και 4).
- Μια καινούργια ενότητα για τη δημιουργία μακροπρόθεσμης ανάπτυξης, στην οποία περιλαμβάνονται τα κεφάλαια για τα νέα προϊόντα και τις καινούργιες διεθνείς αγορές, καθώς και ένα αναθεωρημένο τελικό κεφάλαιο· όλα αυτά βρίσκονται στο τέλος του βιβλίου (Κεφάλαια 20–22).
- Τα Κεφάλαια 16 και 17 αναφέρονται τώρα πιο συγκεκριμένα στις μαζικές και τις πρωτικές επικοινωνίες.
- Το υπικό για το σχέδιο μάρκετινγκ αναβαθμίστηκε και μεταφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2, για να βοηθήσει τους σπουδαστές να αποκτήσουν γερές δεξιότητες στο μάρκετινγκ. Στο Κεφάλαιο 2 προσθέσαμε επίσης ένα παράρτημα με ένα παραστατικό παράδειγμα ενός πραγματικού σχεδίου μάρκετινγκ μιας εταιρείας. Στο τέλος του βιβλίου υπάρχει επίσης ένα άλλο παράρτημα με μια σειρά ασκήσεων για την κατάρτιση ενός σχεδίου μάρκετινγκ.
- Το νέο παράρτημα για το σχέδιο μάρκετινγκ, στο τέλος του βιβλίου, περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τον τρόπο κατάρτισης ενός σχεδίου μάρκετινγκ, καθώς και μια σειρά ασκήσεων, που έχουν σκοπό να βοηθήσουν τους σπουδαστές να αναπτύξουν ένα τέτοιο πρόγραμμα με τη χρήση του παραδείγματος ενός πρωτικού ψηφιακού βοηθού (PDA) της υποθετικής εταιρείας Sonic.
- Στο τέλος του βιβλίου, έχει προστεθεί επίσης ένα γλωσσάρι με όλους τους κύριους όρους και τους ορισμούς τους.

::: Άλλαγές σε κάθε κεφάλαιο

Αυτή η έκδοση εκσυγχρονίστηκε και επεκτάθηκε με σκοπό να δώσει μεγαλύτερη προσοχή σε

ουσιώδη θέματα και σε κλασικά παραδείγματα και να καλύψει νέες έννοιες και ιδέες σε βάθος. Μερικά κεφάλαια υπέστησαν μεγαλύτερες αλλαγές από άλλα. Ακολουθεί μια σύντομη γενική περιγραφή των αλλαγών στα κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1, *Ορισμός του μάρκετινγκ στον 21ο αιώνα*, εδώ συγκεντρώθηκε το υλικό της “γενικής εικόνας” από τα δύο πρώτα κεφάλαια της ενδέκατης έκδοσης, με σκοπό την παρουσίαση των κύριων θεμάτων μάρκετινγκ, των αλλαγών τους μέχρι τώρα και των πιθανών αλλαγών τους στο μέλλον.

Κεφάλαιο 2, *Ανάπτυξη στρατηγικών και σχεδίων μάρκετινγκ*, γίνεται περισσότερη περιγραφή και αναφέρονται πιο ποικίλες λεπτομέρειες για τα σχέδια μάρκετινγκ και περιλαμβάνεται και ένα παράδειγμα σχεδίου μάρκετινγκ.

Κεφάλαιο 3, *Συγκέντρωση πληροφοριών και έλεγχος του περιβάλλοντος*, εδώ αναφέρονται οι μακροπροσεγγίσεις στην έρευνα μάρκετινγκ.

Κεφάλαιο 4, *Έρευνα μάρκετινγκ και πρόβλεψη της ζήτησης*, περιέχει τις μικροπροσεγγίσεις και περιλαμβάνει μια καινούργια ενότητα για την παραγωγικότητα του μάρκετινγκ.

Κεφάλαιο 5, *Αξία, ικανοποίηση, και πιστότητα πελάτη*, συγκεντρώνει υλικό από αρκετά κεφάλαια της προηγούμενης έκδοσης που έχει σχέση με τους πελάτες και παρουσιάζει και νέο υλικό για την περιουσιακή αξία πελάτη.

Κεφάλαιο 6, *Ανάλυση των καταναλωτικών αγορών*, περιλαμβάνει μια καινούργια ενότητα με άλλες θεωρίες για τη μήψη αποφάσεων από τους καταναλωτές.

Κεφάλαιο 7, *Ανάλυση των επιχειρηματικών αγορών*, περιέχει μια ενότητα για τη διαχείριση των πελατειακών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων.

Κεφάλαιο 8, *Αναγνώριση των τημημάτων της αγοράς και καθορισμός των στόχων*, περιέχει νέο υλικό για το τοπικό μάρκετινγκ, την πιστότητα της πελατείας, το μάρκετινγκ εμπειριών, και το μάρκετινγκ στη γενιά Y.

Κεφάλαιο 9, *Δημιουργία περιουσιακής αξίας μάρκας*, έχει πλήρως αναθεωρηθεί και επεκταθεί για να περιλάβει περισσότερες σημαντικές έννοιες της ανάπτυξης, της μέτρησης, και της διαχείρισης της περιουσιακής αξίας της μάρκας.

Κεφάλαιο 10, *Τοποθέτηση μάρκας*, παρουσιάζει μια σύγχρονη προσέγγιση για τη τοποθέτηση, η οποία βασίζεται στις έννοιες των σημείων ισοτιμίας και των σημείων διαφοράς.

Κεφάλαιο 11, *Αντιμετώπιση των ανταγωνισμού*, περιλαμβάνει καινούργιο υλικό σχετικά με την αύξηση της κατανάλωσης ενός προϊόντος.

Κεφάλαιο 12, *Καθορισμός της στρατηγικής προϊόντος*, αναδιοργανώθηκε για να περιλάβει υλικό για τις πηγές διαφοροποίησης.

Κεφάλαιο 13, *Σχεδιασμός και μάνατζμεντ υπηρεσιών*, περιέχει μια καινούργια ενότητα για τη διαχείριση της επωνυμίας υπηρεσιών.

Κεφάλαιο 14, *Ανάπτυξη στρατηγικών και προγραμμάτων τιμολόγησης*, περιέχει μια καινούργια ενότητα για την κατανόση της τιμολόγησης με υλικό που αναφέρεται στην ψυχολογία των καταναλωτών και την τιμολόγηση.

Κεφάλαιο 15, *Σχεδιασμός και διαχείριση δικτύων αξίας και καναλών*, περιλαμβάνει υλικό για τις πρακτικές μάρκετινγκ στο πλεκτρονικό εμπόριο και νέο υλικό για την ισχύ, τις συγκρούσεις και τη συνεργασία στα κανάλια.

Κεφάλαιο 16, *Λιανικό και χονδρικό εμπόριο και διαχειριστική υποστήριξη*, περιλαμβάνει υλικό για τις δραστηριότητες και τις εμπειρίες των καταστημάτων και αναδιοργανώθηκε για να περιλάβει και τις ιδιωτικές ετικέτες.

Κεφάλαιο 17, *Ολοκληρωμένες επικοινωνίες μάρκετινγκ*, παρουσιάζει μια ενότητα για το ρόλο των επικοινωνιών μάρκετινγκ και πληροφορίες για το συντονισμό των μέσων επικοινωνίας.

Κεφάλαιο 18, *Μαζική επικοινωνία: Διαφήμιση, προώθηση πωλήσεων, εκδηλώσεις και δημόσιες σχέσεις*, περιλαμβάνει μια νέα ενότητα για το μάρκετινγκ με εκδηλώσεις και εμπειρίες.

Κεφάλαιο 19, *Προσωπική επικοινωνία: Άμεσο μάρκετινγκ και προσωπική πώληση*, περι-

λαμβάνει καινούργιο υλικό για το αιλιπλεπιδραστικό μάρκετινγκ.
Κεφάλαιο 20, *Παρουσίαση νέων προσφορών στην αγορά*, περιλαμβάνει νέες απόψεις για τη γέννηση ιδεών.

Κεφάλαιο 21, *Είσοδος στις παγκόσμιες αγορές*, καλύπτει θέματα σχετικά με τις επιπτώσεις στην χώρα προέλευσης.

Κεφάλαιο 22, *Διοίκηση οργανισμού ολιστικού μάρκετινγκ*, περιέχει νέες ενότητες για το κοινωνικά υπεύθυνο μάρκετινγκ και για το μέλλον του μάρκετινγκ.

Άλλες έννοιες που έχουν προστεθεί ή διερευνώνται σε μεγαλύτερο βάθος είναι: οι αρχές της διαχείρισης μάρκας, το μάρκετινγκ κοινωφελών σκοπών, οι ευρετικές μέθοδοι για τις αποφάσεις των καταναλωτών, η συμμετοχή των καταναλωτών, τα μοντέλα μνήμης των καταναλωτών, οι εκδηλώσεις και οι εμπειρίες, οι καινοτομίες και η δημιουργικότητα, οι τεχνικές ποιοτικής έρευνας, η μέτρηση του μάρκετινγκ, η διανοητική ταξινόμηση που κάνουν οι καταναλωτές, οι τιμές αναφοράς, και οι χορηγίες.

::: Παιδαγωγική μέθοδος

Κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνει:

Την **εισαγωγή**, που οπότα περιέχει ένα σύντομο σχόλιο και μια σύντομη περιγραφή που ορίζει το πλαίσιο του υλικού του κεφαλαίου που ακολουθεί. Καλύπτοντας διάφορες μάρκες και εταιρείες, αυτές οι σύντομες περιγραφές χρησιμεύουν και ως εξαιρετικές αφορμές για συζήτηση.

Τα πλαίσια **Διορατικότητα στο μάρκετινγκ** περιέχουν σημαντικά θέματα μάρκετινγκ, τα οποία συχνά τονίζουν τα πρόσφατα ευρήματα ερευνών. Τα νέα και βελτιωμένα πλαίσια Διορατικότητας στο Μάρκετινγκ περιλαμβάνουν θέματα όπως “Απόψεις γενικών διευθυντών για το μάρκετινγκ”, “Πρόοδοι και προτεραιότητες στη διαχείριση της περιουσιακής αξίας των πελατών”, “Μελλοντικές καταναλωτικές τάσεις”, και “Μεγάλες πωλήσεις σε μικρές επιχειρήσεις”.

Τα πλαίσια **Σημείωμα Μάρκετινγκ** περιέχουν πρακτικές συμβουλές και κατευθύνσεις για τη λίγη διαφόρων αποφάσεων σε όλα τα στάδια της διεργασίας της διοίκησης μάρκετινγκ. Τα νέα και βελτιωμένα Σημείωμα Μάρκετινγκ περιλαμβάνουν θέματα όπως “Παγίδες αποφάσεων”, “Τα ερωτήματα του μέσου Αμερικανού καταναλωτή”, και “Οδηγίες για την πώληση σε μικρές επιχειρήσεις”.

Παραδείγματα. Κάθε κεφάλαιο περιέχει επίσης 10–15 αντιπροσωπευτικά παραδείγματα των εννοιών του κεφαλαίου από πραγματικές εταιρείες και καταστάσεις. Όλα σχεδόν αυτά τα παραδείγματα καλών και κακών πρακτικών μάρκετινγκ είναι καινούργια στη δωδέκατη έκδοση και καλύπτουν μια μεγάλη ποικιλία προϊόντων, υπηρεσιών, και αγορών. Πολλά από αυτά συνοδεύονται από εικόνες με διαφημίσεις ή στιγμότυπα προϊόντων.

Ασκήσεις στο τέλος των κεφαλαίων. Αυτές περιλαμβάνουν τις Εφαρμογές και την Εστίαση στο μάρκετινγκ.

- Η ενότητα *Εφαρμογές* περιέχει δύο πρακτικές ασκήσεις για να προκαλέσει το ενδιαφέρον των σπουδαστών: Το *Θέμα για συζήτηση* προτείνει δύο αντιτιθέμενες απόψεις για ένα σημαντικό θέμα του μάρκετινγκ και ζητάει από το σπουδαστή να πάρει θέση. Τα *Ζητήματα μάρκετινγκ* αναφέρονται σε ενδιαφέροντα ερωτήματα για το μάρκετινγκ και δίνουν τη δυνατότητα για την ανάπτυξη προσωπικών απόψεων.
- Η *Εστίαση στο μάρκετινγκ*, εξετάζει σε βάθος μια από τις πιο επιτυχημένες εμπορικές εταιρείες του κόσμου και περιλαμβάνει ερωτήσεις για συζήτηση στην τάξη ή για ανάθεση εργασιών στους σπουδαστές.

::: Το εκπαιδευτικό πακέτο

To *Marketing Management* αποτελείται από ένα ολόκληρο πακέτο υλικών που είναι διαθέσι-

μα στους καθηγούπτες και τους σπουδαστές. Αυτή η έκδοση περιλαμβάνει αρκετά βοηθήματα (στα Αγγλικά), τα οποία έχουν σκοπό να κάνουν τη διδασκαλία και τη μελέτη της διοίκησης μάρκετινγκ μια συναρπαστική, δυναμική, και αμφίδρομη εμπειρία.

Περιπτωσιολογικές μελέτες διοίκησης μάρκετινγκ

Το τμήμα Custom Business Resources του εκδοτικού οίκου Prentice Hall μπορεί να εφοδιάσει τους εκπαιδευτές και τους σπουδαστές με όλες τις περιπτωσιολογικές μελέτες και τα άρθρα που χρειάζονται για την ενίσχυση και τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε έναν κύκλο μαθημάτων μάρκετινγκ. Οι εκπαιδευτές μπορούν να δημιουργήσουν Custom CoursePacks (Ειδικά πακέτα μαθημάτων) ή Custom CaseBooks (Ειδικά βιβλία περιπτωσιολογικών μελετών). Πρόκειται για περιπτωσιολογικές μελέτες πρώτης κλάσεων από τα Darden, Harvard, Ivey, NACRA, και Thunderbird και υπάρχει δυνατότητα πλήρους πρόσβασης σε μια βάση δεδομένων άρθρων. Για λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο παραγγελίας αυτών των εξαιρετικών πακέτων (στα Αγγλικά), επικοινωνήστε με τον τοπικό σας αντιπρόσωπο ή επισκεφθείτε την τοποθεσία του Prentice Hall Custom Business Resources στον Ιστό, στη διεύθυνση www.prenhall.com/custombusiness.

Εγχειρίδιο για τον εκπαιδευτή

To Instructor's Resource Manual (Εγχειρίδιο για τον εκπαιδευτή) που ετοίμασε ο Ronald D. Borrieci, περιλαμβάνει περιλήψεις και ανακεφαλιώσεις κεφαλαίων, κύριους διδακτικούς στόχους, απαντήσεις σε όλες τις ασκήσεις του τέλους κάθε κεφαλαίου, προτάσεις περιπτωσιολογικών μελετών του Harvard Business School, ασκήσεις, εργασίες, και λεπτομερή περιγράμματα διδασκαλίας. Δημιουργήθηκε και ένα καινούργιο χαρακτηριστικό, το "Professors on the Go!" (Δραστήριοι καθηγούπτες), έχοντας υπόψη τον πολύπλοκο καθηγούπτη. Αυτό προβάλλει το κύριο υλικό και σε αυτό ο εκπαιδευτής που διαθέτει λίγο μόνο χρόνο μπορεί να βρει τα κύρια σημεία και τις εργασίες που μπορεί να περιλάβει στη διάλεξη του, χωρίς να χρειάζεται να μελετήσει ολόκληρο το αντίστοιχο κεφάλαιο.

Πηγές για τον εκπαιδευτή (Instructor's Resource Center – IRC)

- **IRC-CD-ROM:** Μια πηγή για όλες τις συμπληρωματικές ανάγκες σας. Με νέα διασύνδεση και μια βάση δεδομένων με δυνατότητα αναζήτησης, διευκολύνει την ταξινόμηση και τον εντοπισμό συγκεκριμένων πηγών περισσότερο από ποτέ. Έχει το ίδιο περιεχόμενο με το IRC Online, αλλά το PowerPoint Media Rich δρίσκεται μόνο στο CD-ROM, λόγω του μεγάλου μεγέθους του αρχείου του και των ενσωματωμένων βιντεοκλήπων. Το CD-ROM περιέχει επίσης πολλές από τις εικόνες του βιβλίου, τις οποίες μπορείτε να περιλάβετε στις διαλέξεις σας.
- **IRC-Online:** Μια πηγή στο Διαδίκτυο επίσης για όλες τις συμπληρωματικές ανάγκες σας. Η πρόσβαση στον κατάλογο του Prentice Hall γίνεται στη διεύθυνση www.prenhall.com/marketing, όπου οι εκπαιδευτές μπορούν να βρίσκουν την πλήρη σειρά του εκπαιδευτικού υλικού. Δεν έχετε παρά να μεταφερθείτε στην ιστοσελίδα του καταλόγου αυτού του βιβλίου και να πατήσετε στο σύνδεσμο Instructor (εκπαιδευτής) για να κατεβάσετε το Instructor's Manual (Εγχειρίδιο του εκπαιδευτή), το Video Guide (Οδηγός βίντεο), το Test Item File (Αρχείο θεμάτων εξετάσεων), TestGen EQ (Γεννήτρια τεστ), τις διαφάνειες PowerPoint (μόνο την έκδοση Basic), και άλλα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο οίκος Prentice Hall ειλέγχει χειροκίνητα κάθε αίτημα χορήγησης κωδικού πρόσβασης και επιβεβαιώνει την ιδιότητα του εκπαιδευτή πριν το χορηγήσει.

Αρχείο θεμάτων εξετάσεων

To Test Item File (Αρχείο θεμάτων εξετάσεων), του John R. Brooks, Jr του Houston Baptist University, περιέχει πάνω από 2.000 ερωτήσεις πολύτιμης επιλογής, σωστού-μάθους, και επεύθυνης απάντησης με παραπομπές στις αντίστοιχες σελίδες του βιβλίου και με επίπεδο

δυσκολίας για κάθε ερώτηση. Ένα νέο χαρακτηριστικό είναι μια ολόκληρη ενότητα για τις ερωτήσεις εφαρμογών. Αυτές οι περιπτώσεις από τον πραγματικό κόσμο ωθούν τους σπουδαστές πέρα από τις βασικές έννοιες και τους όρους και τους ζητούν να εφαρμόσουν δεξιότητες στο μάρκετινγκ. Το **TestGen EQ** του Prentice Hall είναι ένα λογισμικό δημιουργίας τεστ και αποτελεί νέο στοιχείο αυτής της έκδοσης. Αυτό το συμπλήρωμα διατίθεται σε δύο μέρη: Μπορείτε να το κατεβάσετε από το *IRC-Online* (www.prenhall.com/kotler) ή από το *IRC στο CD-ROM*.

- Είναι συμβατό με PC και Mac και φορτωμένο με όλες τις ερωτήσεις του Test Item File.
- Δυνατότητα χειροκίνητης ή τυχαίας επιλογής ερωτήσεων από το σύνολο των τεστ και δημιουργία μιας εξέτασης με μεταφορά και απόθεση (drag-and-drop).
- Δυνατότητα προσθήκης ή τροποποίησης των ερωτήσεων με τον ενσωματωμένο Question Editor (Επεξεργαστής ερωτήσεων).
- Εκτύπωση μέχρι 25 παραθήματων ενός ορισμένου τεστ και διανομή του μέσω ενός τοπικού δικτύου υπολογιστών με τη χρήση του ενσωματωμένου QuizMaster.
- Δωρεάν υποστήριξη πελατών από το media.support.

Διαφάνειες PowerPoint

Ο εκδοτικός οίκος Prentice Hall γνωρίζει ότι μία μόνον έκδοση τέτοιων διαφανειών δεν είναι κατάλληλη για όλους. Γι' αυτόν το λόγο, η 12η έκδοση του *Marketing Management* προσφέρει στους εκπαιδευτές περισσότερες από μία επιλογές.

- **PowerPoint BASIC:** Αυτή η απλή έκδοση παρουσιάσεων περιλαμβάνει μόνο τα βασικά περιγράμματα και τα κύρια σημεία κάθε κεφαλαίου. Δεν έχουν ενσωματωθεί κινούμενες εικόνες ή άλλες μορφές εμπλουτισμένων μέσων, πράγμα που κάνει το συνολικό μέγεθος του αρχείου εύχροστο και πιο εύκολο για κοινή χρήση ή μέσω πλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η έκδοση BASIC σχεδιάστηκε επίσης για εκπαιδευτές που προτιμούν να προσαρμόζουν τις διαφάνειες ή θέλουν να αποφύγουν τον κόπο της αφαίρεσης των κινούμενων εικόνων, των ενσωματωμένων αρχείων, ή των άλλων μορφών εμπλουτισμένων μέσων.
- **PowerPoint MEDIA RICH:** Αυτή η εναλλακτική επιλογή εμπλουτισμένων εποπτικών μέσων περιλαμβάνει τα βασικά περιγράμματα και τα κύρια σημεία κάθε κεφαλαίου και επιπλέον διαφημίσεις και καλλιτεχνικές εικόνες από το Βιβλίο, εικόνες εκτός του κειμένου, θέματα για συζήτηση, συνδέσμους στο Διαδίκτυο, και ενσωματωμένες κινούμενες εικόνες από τη βιβλιοθήκη βίντεο που τη συνοδεύει. Αυτή είναι η καλύτερη επιλογή αν θέλετε μια ολοκληρωμένη λύση παρουσιάσεων. Οι εκπαιδευτές μπορούν να προσαρμόσουν περισσότερο αυτήν την παρουσίαση με τη βοήθεια της βιβλιοθήκης εικόνων που βρίσκονται στο IRC, στο CD-ROM. Συντάκτης και των δύο εκδόσεων διαφανειών BASIC και MEDIA RICH είναι ο Mark E. Collins.

Εκτός από αυτές τις παραπάνω επιλογές, ένας επιλεγμένος αριθμός τους διατίθεται με τη μορφή έντυπων διαφανειών με βάση την έκδοση MEDIA RICH.

Marketing Management Video Gallery 2006

Κάντε τη διασκαλία σας γεγονός άξιο δημοσίευσης. Ο οίκος Prentice Hall ενημέρωσε τη βιβλιοθήκη ταινιών βίντεο για τη δωδέκατη έκδοση του *Marketing Management*. Χρησιμοποιώντας τη δημοφιλή σήμερα μορφή του ενημερωτικού περιοδικού, οι φοιτητές βρίσκονται στην καρδιά των εξελίξεων. Κάθε περίπτωση που παρουσιάζεται εξετάζει μια πολύ γνωστή ή μια πολλά υποσχόμενη εταιρεία που χαράζει πηγετική πορεία στον κλάδο της. Περισσότερα από είκοσι νέα βιντεοκλίπη συνοδεύουν αυτήν την έκδοση, τα οποία καλύπτουν βασικά θέματα από κορυφαίες εταιρείες, όπως οι American Express, Song Airlines, NFL, Eaton, και Wild Planet. Ακόμη, περιλαμβάνει συνεντεύξεις με κορυφαία στελέχη, αντικειμενικά ρεπορτάζ πραγματικών δημοσιογράφων, απόψεις οικονομικών αναλυτών και ειδικών σε θέματα διαφήμισης και μάρκετινγκ. Η βιβλιοθήκη ταινιών βίντεο μπορεί να συνοδεύεται από έναν πλήρη οδηγό βίντεο με περιλήψεις, θέματα για συζήτηση, και προτάσεις για τη διασκαλία.

Συνοδευτική τοποθεσία στον Ιστό

Αυτή υπάρχει στη διεύθυνση www.prenhall.com/kotler με την ονομασία **Companion Web Site** (Συνοδευτική τοποθεσία στον Ιστό). Η τοποθεσία αυτή, η πρόσβαση στην οποία είναι ελεύθερη, προσφέρει στους σπουδαστές πολύτιμους πόρους. Σε κάθε κεφάλαιο υπάρχουν δύο ερωτηματολόγια. Οι Ερωτήσεις Ελέγχου Εννοιών (Concept Check Quiz) προορίζονται για χρήση πριν από την ανακεφαλαίωση κάθε κεφαλαίου, για μια πρώτη εκτίμηση της γνώσης που απέκτησαν οι σπουδαστές. Το Τελικό Ερωτηματολόγιο Εννοιών (Concept Challenge Quiz) χρησιμοποιείται μετά την ανακεφαλαίωση του κεφαλαίου. Στην ίδια τοποθεσία υπάρχει και το γλωσσάρι του βιβλίου, καθώς και ένας σύνδεσμος με το νέο Instructor's Resource Center (IRC).

Marketing Plan: A Handbook, 2η έκδοση με το Marketing PlanPro 6.0

Το Marketing PlanPro (Επαγγελματικός σχεδιασμός μάρκετινγκ) είναι ένα πολύ αξιόλογο εμπορικό πρόγραμμα λογισμικού που καθοδηγεί τους φροτπές σε όλη τη διεργασία σχεδιασμού μάρκετινγκ. Το λογισμικό είναι πλήρως αλληλεπιδραστικό και διαθέτει δέκα παραδείγματα σχεδίων μάρκετινγκ, οδηγίες βήμα προς βήμα, και προσαρμόσιμα διαγράμματα. Μπορείτε να κάνετε τις προσαρμογές που σας εξυπηρετούν στα δικά σας σχέδια μάρκετινγκ ακολουθώντας τις εύχρηστες οδηγίες. Ακολουθήστε τα βήματα που περιγράφονται με σαφήνεια από τη στρατηγική μέχρι την υλοποίηση. Πατήστε στην εκτύπωση και το κείμενό σας μαζί με τα λογιστικά φύλλα και τα διαγράμματα συντίθενται για να δημιουργήσουν ένα εξαιρετικό σχέδιο μάρκετινγκ. Το νέο εγχειρίδιο *Marketing Plan: A Handbook*, της Marian Burk Wood, συμπληρώνει το υλικό του σχεδίου μάρκετινγκ που υπάρχει στο βιβλίο με έναν πλήρη οδηγό αυτών που οι υποψήφιοι μάρκετερ που σπουδάζουν αξίζει πραγματικά να γνωρίζουν. Μια καλά διαρθρωμένη διαδικασία μάθησης οδηγεί σε ένα πλήρες και εφαρμόσιμο σχέδιο μάρκετινγκ. Περιλαμβάνονται επίσης επίκαιρα και πραγματικά παραδείγματα που αποσαφνίζουν τα βασικά σημεία, παραδείγματα σχεδίων μάρκετινγκ, και πόροι του Διαδικτύου. Το λογισμικό Marketing PlanPro και το Εγχειρίδιο διατίθενται χωριστά σε τιμή με έκπτωση. Επικοινωνήστε με τον τοπικό σας αντιπρόσωπο του οίκου Prentice Hall για περισσότερες πληροφορίες.

ΕΙΚ. 1.3

Τα τέσσερα συστατικά του ολιστικού μάρκετινγκ

συστατικά του ολιστικού μάρκετινγκ είναι το μάρκετινγκ σχέσεων, το ολοκληρωμένο μάρκετινγκ, το εσωτερικό μάρκετινγκ, και το μάρκετινγκ κοινωνικής ευθύνης.

Το ολιστικό μάρκετινγκ είναι επομένως μια προσέγγιση που αποπειράται να αναγνωρίσει και να εναρμονίσει τους σκοπούς και τις ποικιλότητες των δραστηριοτήτων του μάρκετινγκ. Η Εικόνα 1.3 αποτελεί μια σχηματική γενική άποψη των τεσσάρων στοιχείων που χαρακτηρίζουν το ολιστικό μάρκετινγκ.

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΧΕΣΕΩΝ Σε έναν όλο και μεγαλύτερο βαθμό, ένας από τους βασικούς στόχους του μάρκετινγκ είναι η ανάπτυξη, η εμβάθυνση, και η διάρκεια των σχέσεων με όλους τους ανθρώπους ή τους οργανισμούς, οι οποίοι θα μπορούσαν, άμεσα ή έμφεσα, να επηρεάσουν την επιτυχία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης στην αγορά. Το **μάρκετινγκ σχέσεων** (relationship marketing) έχει στόχο τη δημιουργία αμοιβαία ικανοποιητικών και μακροπρόθεσμων σχέσεων ανάμεσα στις κύριες πλευρές – πελάτες, προμηθευτές, διανομείς, και άλλους συνεργάτες – για την ανάπτυξη και τη διατήρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.²³ Το μάρκετινγκ σχέσεων αναπτύσσει ισχυρούς οικονομικούς, τεχνικούς, και κοινωνικούς δεσμούς μεταξύ αυτών των πλευρών.

Το μάρκετινγκ σχέσεων περιλαμβάνει την καθηλεύγεια του σωστού είδους σχέσεων με τις κατάλληλες ομάδες. Το μάρκετινγκ δεν πρέπει να αρκείται στη διαχείριση των σχέσεων μόνο με τους πελάτες (Customer Relationship Management – CRM), αλλά και με τους κάθε είδους συνεργάτες (Partner Relationship Management – PRM). Οι τέσσερις κύριες ομάδες που ενδιαφέρουν το μάρκετινγκ είναι οι πελάτες, το προσωπικό, οι συνεργάτες (κανάλια, προμηθευτές, διανομείς, αντιπρόσωποι, πράκτορες), και τα μέση της οικονομικής κοινότητας (μέτοχοι, επενδυτές, αναδιπτές).

Το τελικό αποτέλεσμα του μάρκετινγκ σχέσεων είναι η δημιουργία ενός μοναδικού περιουσιακού στοιχείου της εταιρείας, του δικτύου μάρκετινγκ. Το **δίκτυο μάρκετινγκ** απαρτίζεται από την εταιρεία και τις ομάδες συμφερόντων που την υποστηρίζουν (πελάτες, προσωπικό, προμηθευτές, διανομείς, πλιανοπλητές, διαφημιστικά γραφεία, πανεπιστημιακοί ερευνητές, και άλλοι), με τις οποίες έχει αναπτύξει αμοιβαία επωφελείς επιχειρηματικές σχέσεις. Ολοένα και περισσότερο, ο ανταγωνισμός δεν αναπτύσσεται ανάμεσα σε εταιρείες αλλά ανάμεσα σε δίκτυα μάρκετινγκ, με το έπαθλο να πηγαίνει στην εταιρεία με το καλύτερο δίκτυο. Η αρχή λειτουργίας είναι απλή: Δημιουργήστε ένα αποτελεσματικό δίκτυο σχέσεων με τις κύριες ομάδες συμφερόντων και τα κέρδη θα ακολουθήσουν.²⁴

Η ανάπτυξη στενών σχέσεων προϋποθέτει την κατανόηση των δυνατοτήτων και των πόρων των διαφόρων ομάδων, καθώς και των αναγκών, των στόχων, και των επιθυμιών τους. Ένας αυξανόμενος αριθμός εταιρειών διαμορφώνει σήμερα χωριστές προσφορές, υπηρεσίες, και μηνύματα για τους επιμέρους πελάτες. Αυτές οι εταιρείες συλλέγουν πληροφορίες για κάθε πελάτη όσον αφορά τις προηγούμενες συναλλαγές του, τα δημογραφικά και ψυχογραφικά στοιχεία, και τις προτιμήσεις του στα μέσα και τους τρόπους διανομής. Με τον τρόπο αυτό, ελπίζουν να πετύχουν ανάπτυξη της κερδοφορίας τους με την αύξηση του μεριδίου τους στις δαπάνες κάθε πελάτη και με την εστίαση στην εφ' όρου ζωής αξία του πελάτη.

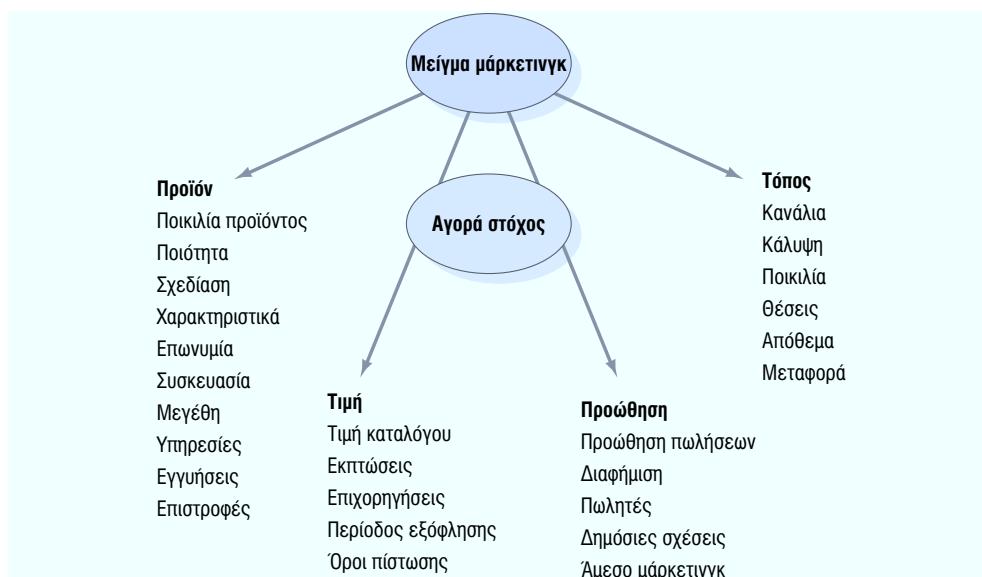
Η δυνατότητα μιας εταιρείας να χειρίζεται μεμονωμένα κάθε πειλάτη έγινε εφικτή ως αποτέλεσμα της προσαρμοστικότητας παραγωγής των εργοστασίων, των υπολογιστών, του Διαδικτύου, και του λογισμικού μάρκετινγκ με τη βοήθεια βάσεων δεδομένων. Η τεχνολογία της BMW επιτρέπει τώρα στους αγοραστές να σχεδιάζουν το δικό τους μοντέλο επιλέγοντας ανάμεσα από 350 παραλλαγές, 500 επιλογές, 90 εξωτερικά χρώματα, και 170 εξωτερικά διακοσμητικά. Η εταιρεία υποστηρίζει ότι το 80% των αυτοκινήτων που πουλάει σε ατομικούς πειλάτες στην Ευρώπη και σχεδόν το 30% στις Ηνωμένες Πολιτείες, κατασκευάζονται επί παραγγελία. Η μεγάλη Βρετανική αιμοσίδα σούπερ μάρκετ Tesco ξεπερνάει το μεγάλο αντίτιμό της, τα καταστήματα Sainsbury, με τη χρήση των δεδομένων της κάρτας της Clubcard, για να εξατομικεύσει τις προσφορές της σύμφωνα με τα γνωρίσματα κάθε πειλάτη.²⁵

Οστόσο, η πρακτική του εξατομικευμένου μάρκετινγκ δεν είναι κατάλληλη για κάθε επιχείρηση: Η απαιτούμενη επένδυση για τη συγκέντρωση πληροφοριών, για το υλικό, και το λογισμικό μπορεί να υπερβαίνει τα οφέλη. Αυτή είναι περισσότερο κατάλληλη για εταιρείες που, έτσι κι αιλιώς, συγκεντρώνουν πολλές ατομικές πληροφορίες για τους πειλάτες τους, διαθέτουν πολλά προϊόντα με συνδυασμένες πωλήσεις, διαθέτουν προϊόντα που χρειάζονται περιοδική αντικατάσταση ή αναβάθμιση, και πουλάνε προϊόντα υψηλής αξίας.

Οι πιλότιστες και πολύπλευρες σχέσεις με τους κύριους ενδιαφερόμενους δημιουργούν τα θεμέλια για αμοιβαία επωφελείς διακανονισμούς μεταξύ όλων των μερών. Για παράδειγμα, αφού κουράστηκε να βιώσει τα μεγάλα γερανοφόρα μεταφορικά μέσα της να επιστρέφουν άδεια μετά από τις παραδόσεις στο 15% των περιπτώσεων, η General Mills μπήκε σε ένα κοινό πρόγραμμα με τη Fort James και άλλες εταιρείες για να συνδυάζουν αποστολές μίας κατεύθυνσης σε ένα δίκτυο σε ολόκληρες της Ηνωμένες Πολιτείες με ένα σύνολο συμβεβλημένων οχημάτων. Το αποτέλεσμα ήταν να General Mills να μειώσει τα κενά φορτία στο 6% και το μεταφορικό της κόστος κατά 7%.²⁶

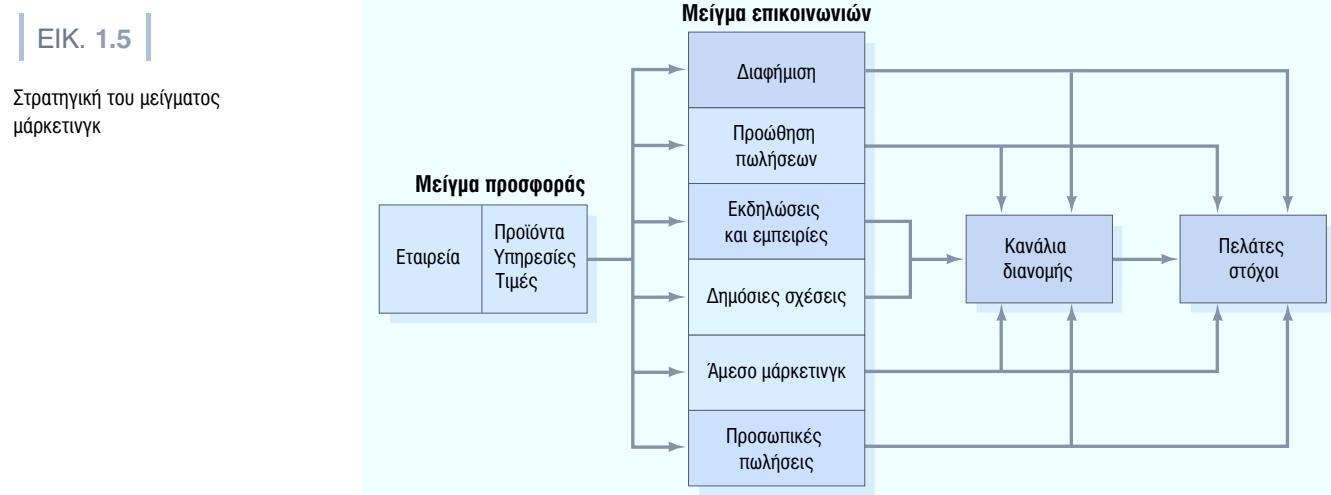
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Καθήκον του στελέχους του μάρκετινγκ είναι να επινοεί δραστηριότητες και να καταρτίζει σχέδια μάρκετινγκ με σκοπό τη δημιουργία, την επικοινωνία, και την παροχή αξίας στους πειλάτες. Το σχέδιο μάρκετινγκ αποτελείται από πολλές αποφάσεις για τις δραστηριότητες ενίσχυσης της αξίας που θα χρησιμοποιηθούν. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να πάρουν πολλές μορφές. Μια από τις παραδοσιακές μορφές τους είναι το **μείγμα μάρκετινγκ**, το οποίο ορίζεται ως το σύνολο των εργαλείων μάρκετινγκ που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για να πρωθίσει τους στόχους της στην αγορά.²⁷ Ο McCarthy ταξινόμισε αυτά τα εργαλεία σε τέσσερις μεγάλιες ομάδες, στις οποίες έδωσε το όνομα τα **τέσσερα P** του μάρκετινγκ – από τα αρχικά των Αγγλικών ίδεων: product (προϊόν), price (τιμή), place (τόπος), και promotion (προώθηση).²⁸

Οι συγκεκριμένες μεταβλητές μάρκετινγκ κάτω από κάθε κατηγορία P φαίνονται στην Εικόνα 1.4. Οι αποφάσεις για το μείγμα μάρκετινγκ πρέπει να λαμβάνονται προκειμένου να επηρεαστούν τα κανάλια εμπορίας καθώς και οι τελικοί καταναλωτές. Η Εικόνα 1.5 δείχνει μια εταιρεία που ετοιμάζει ένα μείγμα προσφοράς προϊόντων, υπηρεσιών, και τιμών, που αποφάσισε να πρωθίσει την παραγωγή των προϊόντων της στην αγορά.

ΕΙΚ. 1.4

Τα τέσσερα P του μείγματος μάρκετινγκ

ρίες, δημόσιες σχέσεις, άμεσο μάρκετινγκ, και προσωπικές πωλήσεις για να προσεγγίσει τα κανάλια εμπορίας και τους πελάτες στόχους της.

Βραχυπρόθεσμα, η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλει την τιμή, το μέγεθος του τμήματος πωλήσεων, και τις διαφημιστικές δαπάνες της. Μόνο μακροπρόθεσμα, μπορεί να αναπτύξει νέα προϊόντα και να τροποποιήσει τα κανάλια διανομής της. Γι' αυτό, βραχυπρόθεσμα, η επιχείρηση κάνει συνήθως λιγότερες αλλαγές από τη μια περίοδο στην άλλη στο μείγμα μάρκετινγκ από όσες μπορεί να υποδεικνύουν οι μεταβλητές αποφάσεων για το μείγμα αυτό.

Τα τέσσερα P αντικατοπτρίζουν την άποψη των πωλητών για τα διαθέσιμα εργαλεία μάρκετινγκ με τα οποία μπορούν να επηρεάσουν τους αγοραστές. Από την πλευρά των αγοραστών, κάθε εργαλείο μάρκετινγκ έχει σκοπό την παροχή κάποιου πλεονεκτήματος στους πελάτες. Ο Robert Lauterborn υποστήριξε ότι τα τέσσερα P των πωλητών αντιστοιχούν στα τέσσερα C των πελατών.²⁹

Τα τέσσερα P	Τα τέσσερα C
Προϊόν (Product)	Λύση για πελάτη (Customer solution)
Τιμή (Price)	Κόστος για πελάτη (Customer cost)
Τόπος (Place)	Άνεση (Convenience)
Προώθηση (Promotion)	Επικοινωνία (Communication)

Κερδισμένες θα είναι εκείνες οι εταιρείες που είναι σε θέση να ικανοποιούν τις ανάγκες των πελατών με οικονομικό τρόπο, με άνεση, και με αποτελεσματική επικοινωνία.

Δύο βασικά ζητήματα του ολοκληρωμένου μάρκετινγκ είναι ότι (1) χρειάζονται πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες μάρκετινγκ για την επικοινωνία και την παροχή αξίας και (2) όλες οι δραστηριότητες του μάρκετινγκ πρέπει να συντονίζονται προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το συνολικό αποτέλεσμά τους. Με άλλα λόγια, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση οποιασδήποτε δραστηριότητας μάρκετινγκ πρέπει να γίνεται έχοντας υπόψη όλες τις άλλες δραστηριότητες. Οι επιχειρήσεις πρέπει να ενοποιούν τα συστήματά τους για τη διαχείριση της ζήτησης, των πόρων, και των δικτύων τους.

Για παράδειγμα, μια ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνιών περιλαμβάνει την επιλογή εκείνων των τρόπων επικοινωνίας που ενισχύουν και συμπληρώνουν ο ένας τον άλλο. Ένας μάρκετερ μπορεί να χρησιμοποιεί επιλεκτικά τη διαφήμιση στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τον τύπο, τις δημόσιες σχέσεις και τις εκδηλώσεις, και την επικοινωνία μέσα από την τοποθεσία της επιχείρησης στον Ιστό, με τρόπο που καθημία να συμβάλλει από μόνη της αλλιά και να ενισχύει την αποτελεσματικότητα των άλλων. Επειδή είχε ήδη δημιουργηθεί θύρωση για τη νέα έκδοση της εξαιρετικής κινηματογραφικής ταινίας του 1974 *The Texas Chainsaw Massacre*, η New Line Cinema βασίστηκε σε ένα συνδυασμό παραδοσιακών τηλεοπτικών διαφημίσεων και τρέιλερ, καθώς και σε αλληλεπιδραστικό μάρκετινγκ μέσω του Instant Messenger της AOL και μικρών ρομπότ για διάδωση τη φήμη και να προκαλέσει συζητήσεις στην νεολαία για την ταινία. Ο στόχος της ήταν να προκαλέσει ομότιμες επικοινωνίες (peer-to-peer communication), δηλαδί να βάλει τους νεαρούς να κάνουν μάρκετινγκ για πλογαριασμό της!³⁰ Η ολοκληρωμένη στρατηγική καναλιών περιλαμβάνει τη διασφάλιση ότι τα άμεσα (π.χ. οι πωλήσεις μέσω δικτύου) και τα έμβεσα κανάλια (π.χ. οι πωλήσεις από καταστήματα λιανικού εμπορίου) συνεργάζονται για να μεγιστοποιήσουν τις πωλήσεις και την περιουσιακή αξία της μάρκας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Το οιλιστικό μάρκετινγκ περιλαμβάνει τη θεώρηση του εσωτερικού μάρκετινγκ, η οποία διασφαλίζει ότι όλα τα μέλη της οργάνωσης υιοθετούν τις κατάλληλες αρχές του μάρκετινγκ και ιδιαίτερα τα μέλη της διοίκησης. Εσωτερικό μάρκετινγκ είναι το έργο της πρόσληψης, της εκπαίδευσης, και της παρακίνησης ικανών υπαλλήλων που θέλουν να εξυπηρετήσουν ικανοποιητικά τους πελάτες. Οι έχοντες μάρκετερ αναγνωρίζουν ότι οι δραστηριότητες του μάρκετινγκ μέσα στην εταιρεία είναι δυνατό να έχουν την ίδια ή μεγαλύτερη σημασία από αντίστοιχες δραστηριότητες που γίνονται έξω από αυτήν. Δεν έχει νόημα η υπόσχεση άριστης εξυπηρέτησης αν το προσωπικό της εταιρείας δεν είναι έτοιμο να την προσφέρει.

Το εσωτερικό μάρκετινγκ πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Πρώτον, οι διάφορες λειτουργίες μάρκετινγκ – πωλητές, διαφήμιση, εξυπηρέτηση πελατών, παραγωγή, έρευνα μάρκετινγκ – πρέπει να συνεργάζονται. Πολύ συχνά, οι πωλητές πιστεύουν ότι τα στελέχη της παραγωγής καθορίζουν τις τιμές ή τους ποσοτικούς στόχους των πωλήσεων “σε πολύ υψηλά επίπεδα”. Ή ο διευθυντής του διαφημιστικού τμήματος και ένας υπεύθυνος μάρκας δεν μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με μια διαφημιστική εκστρατεία. Όλες αυτές οι λειτουργίες μάρκετινγκ πρέπει να συντονίζονται από τη σκοπιά του πελάτη. Το παρακάτω παράδειγμα ρίχνει φως στο πρόβλημα συντονισμού:

Ο αντιπρόεδρος μάρκετινγκ μιας μεγάλης Ευρωπαϊκής αεροπορικής εταιρείας θέλει να αυξήσει το μερίδιο της εταιρείας του στα δρομολόγια. Η στρατηγική του είναι να βελτιώσει την ικανοποίηση των πελατών με καλύτερο φαγητό, πιο καθαρούς εσωτερικούς χώρους των αεροσκαφών, καλύτερα εκπαιδευμένο πλήρωμα καμπίνας, και πιο φτηνά εισιτήρια, αλλά δεν έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει γι' αυτά τα θέματα. Το τμήμα τροφοδοσίας επιλέγει τρόφιμα που διατηρούν το κόστος τους χαμηλά· το τμήμα συντήρησης χρησιμοποιεί φτηνά συνεργεία καθαρισμού· το τμήμα ανθρώπινων πόρων προσθίασης άτομα χωρίς να εξετάζει αν είναι από τη φύση τους φιλικά· η οικονομική διεύθυνση καθορίζει τις τιμές των εισιτηρίων. Επειδή αυτά τα τμήματα βλέπουν, κατά κανόνα, τα πράγματα από το πρίσμα τους κόστους ή της παραγωγής, ο αντιπρόεδρος μάρκετινγκ δυσκολεύεται να δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο μείγμα μάρκετινγκ.

Σε ένα άλλο επίπεδο, το μάρκετινγκ πρέπει να το αποδέχονται και τα άλλα τμήματα· πρέπει και αυτά να “σκέφτονται τον πελάτη”. Το μάρκετινγκ δεν είναι τόσο ένα τμήμα όσο ένας προσανατολισμός μιας εταιρείας. Η σκέψη του μάρκετινγκ πρέπει να διαποτίζει την εταιρεία από το ένα άκρο στο άλλο (δείτε τον Πίνακα 1.1). Η Xerox φτάνει μέχρι του σημείου να περιλαμβάνει σε κάθε περιγραφή εργασίας μια αναφορά του τρόπου με τον οποίο η συγκεκριμένη θέση εργασίας επηρεάζει τον πελάτη. Οι διευθυντές των εργοστασίων της Xerox γνωρίζουν ότι οι επισκέψεις υποψήφιων πελατών στο εργοστάσιο μπορούν να βοηθήσουν στην πώληση των προϊόντων της, αν το εργοστάσιο είναι καθαρό και λειτουργεί αποδοτικά. Οι λογιστές της Xerox γνωρίζουν ότι οι στάσεις των πελατών επηρεάζονται από την ακρίβεια της εταιρείας στις χρεώσεις και από την άμεση απάντηση στις τηλεφωνικές κλήσεις τους.

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ Το οιλιστικό μάρκετινγκ περιλαμβάνει τη θεώρηση του μάρκετινγκ κοινωνικής ευθύνης και την κατανόηση των γενικότερων αντιλήψεων και του ηθικού, περιβαλλοντικού, νομικού, και κοινωνικού πλαισίου των δραστηριοτήτων και των σχεδίων του μάρκετινγκ. Οι αιτίες και τα αποτελέσματα του μάρκετινγκ σαφώς εκτείνονται πέρα από την εταιρεία και τους πελάτες στην κοινωνία ως σύνολο. Η κοινωνική ευθύνη απαιτεί επίσης από τα στελέχη του μάρκετινγκ να σκέφτονται σοβαρά το ρόλο που παίζουν ή που θα μπορούσαν να παίζουν όσον αφορά την κοινωνική ευημερία.

Από την άλλη, είναι βέβαιο ότι οι εταιρείες που ικανοποιούν εξαιρετικά τις επιθυμίες των καταναλωτών ενεργούν αναγκαστικά με γνώμονα το καλύτερο μακροπρόθεσμο συμφέρον των καταναλωτών και της κοινωνίας; Δείτε την ακόλουθη κριτική:

Ο κλάδος των εστιατορίων γρήγορης εξυπηρέτησης με χάμπουργκερ προσφέρει μια γευστική, αλλά όχι υγιεινή τροφή. Τα χάμπουργκερ περιέχουν πολλά λιπαρά, ενώ τα εστιατόρια προωθούν τις τηγανιτές πατάτες και τις πίτες, δύο προϊόντα με πολλό άμυλο και επίσης πολλά λιπαρά. Τα προϊόντα συσκευάζονται σε βοητικές συσκευασίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πολλά σκουπίδια. Στην προσπάθειά τους να ικανοποιήσουν τις επιθυμίες των καταναλωτών, τα εστιατόρια αυτά μπορεί να ζημιώνουν την υγεία τους και να προξενούν προβλήματα στο περιβάλλον.

Αναγνωρίζοντας τη βασικότητα αυτών των κριτικών, εταιρείες όπως η McDonald's προσέθεσαν πιο υγιεινά είδη στα μενού τους (π.χ. σαλάτες) και ξεκίνησαν περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες (π.χ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1

Εξακρίβωση των τμημάτων της εταιρείας που είναι προσανατολισμένα στον πελάτη.

Έρευνα και Ανάπτυξη

- Ξοδεύουν χρόνο για να συναντούν πελάτες και να ακούνε τα προβλήματά τους.
- Θεωρούν ευπρόσδεκτη τη συμμετοχή του μάρκετινγκ, της παραγωγής, και άλλων τμημάτων σε κάθε νέο πρόγραμμα.
- Κάνουν συγκρίσεις με τα προϊόντα των ανταγωνιστών και επιδιώκουν τις βέλτιστες λύσεις.
- Επιζητούν τις αντιδράσεις και τις προτάσεις των πελατών καθώς προχωράει ένα νέο πρόγραμμα.
- Βελτιώνουν συνεχώς το προϊόν με βάση την αναπληροφόρηση από την αγορά.

Τμήμα προμηθειών

- Αναζητούν προκαταβολικά τους καλύτερους προμηθευτές.
- Αναπτύσσουν μακροχρόνιες σχέσεις με λιγότερους, πιο αξιόπιστους, και υψηλότερης ποιότητας προμηθευτές.
- Δε θυσιάζουν την ποιότητα για να πετύχουν καλύτερη τιμή.

Παραγωγή

- Προσκαλούν πελάτες να επισκεφθούν και να περιηγηθούν τις εγκαταστάσεις τους.
- Επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις των πελατών.
- Προθυμοποιούνται να δουλέψουν υπερωριακά για να τηρήσουν τα υπεσχημένα προγράμματα παράδοσης.
- Συνεχώς αναζητούν πιο γρήγορους και οικονομικούς τρόπους παραγωγής των αγαθών.
- Βελτιώνουν συνεχώς την ποιότητα των προϊόντων, στοχεύοντας σε μηδενικά ελαττώματα.
- Όποτε είναι δυνατό, ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πελατών για “εξατομίκευση”.

Μάρκετινγκ

- Μελετούν τις ανάγκες των πελατών μέσα σε καλά προσδιορισμένα τμήματα της αγοράς.
- Κατανέμουν τις προσπάθειες του μάρκετινγκ σε σχέση με τις δυνατότητες μακροπρόθεσμου κέρδους στα στοχευόμενα τμήματα της αγοράς.
- Μετράνε συνεχώς την εικόνα της εταιρείας και την ικανοποίηση των πελατών.
- Συγκεντρώνουν και αξιολογούν συνεχώς ιδέες για νέα προϊόντα και για βελτιώσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- Παροτρύνουν όλα τα τμήματα της εταιρείας και το προσωπικό να έχουν πελατοκεντρική αντίληψη

Πωλήσεις

- Έχουν εξειδικευμένη γνώση του κλάδου της πελατείας τους.
- Αγωνίζονται να δώσουν στον πελάτη τη “βέλτιστη λύση”.
- Δίνουν μόνο τις υποσχέσεις που μπορούν να κρατήσουν.
- Μεταφέρουν τις ανάγκες και τις ιδέες των πελατών σε εκείνους που έχουν την ευθύνη ανάπτυξης των προϊόντων.
- Εξυπηρετούν τους ίδιους πελάτες για μεγάλες χρονικές περιόδους.

Διαχειριστική υποστήριξη (logistics)

- Ορίζουν υψηλά πρότυπα χρόνου παροχής εξυπηρέτησης και τα προιόντα με συνέπεια.
- Λειτουργούν ένα έμπειρο και φιλικό τμήμα εξυπηρέτησης πελατών, το οποίο μπορεί να απαντάει σε ερωτήσεις, να χειρίζεται τα παράπονα, και να λύνει προβλήματα ικανοποιητικά και έγκαιρα.

Λογιστήριο

- Ετοιμάζει περιοδικές εκθέσεις κερδοφορίας κατά προϊόν, τμήμα αγοράς, γεωγραφική περιοχή (περιφέρειες, περιοχές πωλήσεων), μέγεθος παραγελιών, κανάλια, και για κάθε πελάτη.
- Εκδίδει τιμολόγια προσαρμοσμένα κατάλληλα στις ανάγκες των πελατών και απαντάει στα ερωτήματα των πελατών ευγενικά και γρήγορα.

Οικονομική διεύθυνση

- Καταλαβαίνει και υποστηρίζει τις δαπάνες μάρκετινγκ (π.χ. διαφήμιση εικόνας) που προάγουν τη μακροπρόθεσμη προτίμηση και πιστότητα της πελατείας.
- Προσαρμόζουν το πακέτο οικονομικών σχέσεων στις οικονομικές απαιτήσεις του πελάτη.
- Παίρνουν γρήγορες αποφάσεις σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών.

Δημόσιες σχέσεις

- Διαδίδουν τις ευχάριστες για την εταιρεία ειδήσεις και “ελέγχουν τις επιπτώσεις” των δυσσάρεστων ειδήσεων.
- Ενεργούν ως εσωτερικοί πελάτες και ως συνήγοροι του κοινού με σκοπό τη βελτίωση των πολιτικών και των πρακτικών της εταιρείας.

Πηγή: Philip Kotler, *Kotler on Marketing*, 1999, New York: The Free Press, σελ. 21–22.

αντικατέστησαν τα πακέτα των χάμπουργκερ από αφρώδες πολυστυρένιο με χάρτινα περιτυλίγματα και ελαφρά ανακυκλώσιμα κουτιά). Πρόσφατα, η McDonald's ανακοίνωσε τη μεγαλύτερη περιβαλλοντική πρωτοβουλία μέχρι σήμερα. Η McDonald's Corp., η οποία αγοράζει πάνω από ένα εκατομμύριο τόνους πουλμερικών, βοδινού, και χοιρινού κρέατος το χρόνο για τα 30.000 εστιατόρια της σε όλο τον κόσμο, ζήτησε από τους προμηθευτές της να περιορίσουν τη χρήση αντιθιοτικών που χορηγούνται και σε ανθρώπους, και ειδικότερα εκείνων των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στα κοτόπουλα, τα γουρούνια και, μιγέτερο, στα βοοειδή για να αναπτύσσονται πιο γρήγορα. "Βρίκαμε πολλές ενδείξεις για τη μείωση της αποτελεσματικότητας των αντιθιοτικών στη φαρμακευτική αγωγή των ανθρώπων", είπε ο Bob Langert, γενικός διευθυντής κοινωνικής ευθύνης της McDonald's. "Αρχίσαμε να σκεφτόμαστε τι μπορούμε να κάνουμε".³¹

Καταστάσεις όπως αυτή δημιουργούν την ανάγκη για τη χρήση ενός νέου όρου που να διευρύνει τη θεώρηση του μάρκετινγκ. Ανάμεσα στους όρους που προτάθηκαν είναι το "ανθρωπιστικό μάρκετινγκ" και το "οικολογικό μάρκετινγκ". Εμείς προτείνουμε τη χρήση του όρου "θεώρηση του κοινωνικού μάρκετινγκ". Η θεώρηση του κοινωνικού μάρκετινγκ (societal marketing concept) υποστηρίζει ότι αποτελεί υποχρέωση του οργανισμού να ανακαλύψει τις ανάγκες, τις επιθυμίες, και τα ενδιαφέροντα των αγορών στόχων και να προσφέρει την επιθυμητή ικανοποίηση με τρόπο πιο αποδοτικό και πιο αποτελεσματικό από τους ανταγωνιστές, που να διατηρεί ή να προάγει την ευημερία του καταναλωτή και της κοινωνίας.

Η θεώρηση του κοινωνικού μάρκετινγκ ζητάει από τους μάρκετερ να ενσωματώνουν κοινωνικά και ηθικά κριτήρια στις πρακτικές μάρκετινγκ που εφαρμόζουν. Πρέπει να εξισορροπούν και να βρί-

Οι συνιδρυτές της Ben & Jerry's Ben Cohen (αριστερά) και Jerry Greenfield (δεξιά) ταΐζουν το Richard Goldstein, γενικό διευθυντή της Unilever US το Μάιο του 2000, όταν η Ben & Jerry's εξαγοράστηκε από τη Unilever. Οι Cohen και Greenfield κατέληξαν σε συμφωνία μετά από μήνες διαπραγματεύσεων, προκειμένου να διασφαλίσουν τη διατήρηση των υψηλών προτύπων και της κοινωνικής συνείδησης της εταιρείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2 | Εταιρικές κοινωνικές πρωτοβουλίες

Κατηγορία	Περιγραφή	Παράδειγμα
Εταιρικό κοινωνικό μάρκετινγκ	Υποστήριξη εκστρατειών αλλαγής συμπεριφοράς	Προώθηση από τη McDonald's της εκστρατείας παιδικού εμβολιασμού στην πολιτεία της Οκλαχόμα
Κοινωνικό μάρκετινγκ	Προώθηση κοινωνικών ζητημάτων με προσπάθειες, όπως οι χορηγίες, οι συμφωνίες εκχώρησης αδειών, και η διαφήμιση	Χορηγία από τη McDonald's του Forest (ενός γορίλα) στο ζωολογικό κήπο του Σιδνεύ – μια χορηγική δέσμευση 10 ετών με στόχο την προστασία των απειλούμενων ειδών
Μάρκετινγκ κοινωφελών σκοπών	Δωρεά ενός ποσοστού των εσόδων μιας συγκεκριμένης περιόδου σε ορισμένο σκοπό	Διάθεση από τη McDonald's στο φιλανθρωπικό ίδρυμα για παιδιά Ronald McDonald ποσού 1 δολαρίου από κάθε Big Mac και πίτσα που πουλήθηκε στην ημέρα McHappy. Συνεισφορές της McDonald's στο φιλανθρωπικό ίδρυμα Ronald McDonald
Εταιρική φιλανθρωπία	Δώρα σε χρήμα, είδος, ή χρόνο για τη βοήθεια σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, ομάδες ή άτομα	Διανομή φαγητού από τη McDonald's στους πυροσβέστες κατά τις μεγάλες δασικές πυρκαγιές στην Αυστραλία το Δεκέμβριο 1977
Εταιρική συμμετοχή στην κοινότητα	Παροχή ειδών ή εθελοντικών υπηρεσιών στην κοινότητα	Η απαίτηση της McDonald's από τους προμηθευτές της να αφήνουν μεγαλύτερο ζωτικό χώρο για τις κότες στα ορινθοτροφεία τους
Κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές	Προσαρμογή και διεξαγωγή των επιχειρηματικών πρακτικών με τρόπο που να προστατεύει το περιβάλλον και τα δικαιώματα των ανθρώπων και των ζώων	

Πηγή: Philip Kotler and Nancy Lee, *Corporate Social Responsibility: Doing the Most Good for Your Company and Your Cause* (Wiley, Δεκέμβριος 2004)

σκουν τη χρυσή τομή ανάμεσα στα συχνά συγκρουόμενα κριτήρια για τα κέρδη της εταιρείας, την ικανοποίηση των επιθυμιών των πελατών, και το συμφέρον της κοινωνίας. Ο Πίνακας 1.2 παρουσιάζει μερικές κατηγορίες εταιρικών κοινωνικών πρωτοβουλιών, με παραδείγματα από τη McDonald's.

Αρκετές εταιρείες – μεταξύ των οποίων η Body Shop, η Ben & Jerry's, και η Patagonia – πέτυχαν αξιοσημείωτη αύξηση στις πωλήσεις και τα κέρδη τους, νιοθετώντας και εφαρμόζοντας μια μορφή της θεώρησης του κοινωνικού μάρκετινγκ που λέγεται **μάρκετινγκ κοινωφελών σκοπών**. Οι Pringle και Thompson ορίζουν αυτήν τη μορφή ως τη δραστηριότητα με την οποία μια εταιρεία που παρουσιάζει στην αγορά μια εικόνα, ένα προϊόν, ή κάποια υπηρεσία, αναπτύσσει μια σχέση ή συνεργασία με μία ή περισσότερες "κοινωνικές κινήσεις", για αμοιβαίο όφελος.³²

Οι εταιρείες βιώνουν το μάρκετινγκ κοινωφελών σκοπών ως ενκαρία για την ενίσχυση της φίμης τους, την αύξηση της επίγνωσης της επωνυμίας και της πιστότητας των πελατών τους, την ανάπτυξη των πωλήσεών τους, και τη μεγαλύτερη κάλυψη τους από τον τύπο. Πιστεύουν ότι οι πελάτες θα αναζητούν από τις εταιρείες όλο και περισσότερες ενδείξεις καλής εταιρικής συμμετοχής στα κοινά πέρα και πάνω από την προσφορά πλογικών και συναισθηματικών ωφελημάτων. Η Avon είναι μια από τις πιο πετυχημένες εταιρείες της κατηγορίας

Η ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ AVON ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΣΤΗΘΟΥΣ

Η εκστρατεία της Avon "Walk for Breast Cancer" για τον καρκίνο του στήθους είναι ένα από τα πολλά προγράμματα της Σταυροφορίας του Ιδρύματος της Avon για τον Καρκίνο του Στήθους – μια παγκόσμια πρωτοβουλία της Avon Products, Inc., που ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1993. Η αποστολή της είναι να υποστηρίζει την πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη και την ανακάλυψη θεραπείας για τον καρκίνο του στήθους, με εστίαση στις ομάδες που έχουν ελλιπή ιατρική περίθαλψη, με τη χρηματοδότηση των διαγνωστικών εξετάσεων, της περίθαλψης, των υποστήριξης, και της επιστημονικής έρευνας. Σε παγκόσμια κλίμακα, η Avon είναι η μεγαλύτερη εταιρεία που υποστηρίζει το ζήτημα του καρκίνου του στήθους, με περισσότερα από 250 εκατομμύρια δολάρια από την αρχή του προγράμματος το 1992. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Σταυροφορία της Avon για τον Καρκίνο του Στήθους συγκεντρώνει κεφάλαια με πολλά προγράμματα: με τις πωλήσεις των ειδικών ροζ προϊόντων της Σταυροφορίας της Avon από τις σχεδόν 600.000 ανεξάρτητες αντιπροσώπους της: με συναυλίες, πορείες, αγώνες δρόμου, και άλλες ειδικές εκδηλώσεις σε όλο τον κόσμο: με την άμεση συγκέντρωση χρημάτων μέσω του δικτύου· και με μια σειρά εκδηλώσεων τα σαββατοκύριακα στις Ηνωμένες Πολιτείες (avonfoundation.org, avonwalk.org).

Έντυπη διαφήμιση για μια σειρά εκδηλώσεων του σαββατοκύριακου της εκστρατείας της Σταυροφορίας της Avon για τον Καρκίνο του Στήθους

AVON WALK FOR BREAST CANCER

GUESS WHAT WE'RE DOING
FOR A REALLY
**GREAT
WEEKEND?**

1-888-488-WALK
OR VISIT
AVONWALK.ORG
TO REGISTER OR
DONATE TODAY!

2004 WEEKENDS

- May 1-2 Washington, DC
- May 15-16 Boston
- June 5-6 Chicago
- July 10-11 San Francisco
- Sept 11-12 Los Angeles

OCTOBER 2-3
NEW YORK

A Project of the AVON FOUNDATION Avon Foundation is a 501(c) (3) public charity. Remember, early detection helps save lives.

National Sponsors: RYKA Official Airlines:

::: Θεμελιώδεις έννοιες, τάσεις, και καθίκοντα του μάρκετινγκ

Για να κατανοήσουμε τη λειτουργία του μάρκετινγκ, πρέπει πρώτα να καταλάβουμε ορισμένες θεμελιώδεις έννοιες και καθίκοντα, καθώς και τις τρέχουσες τάσεις.

Κεντρικές έννοιες

Ένα σύνολο κεντρικών έννοιων απαρτίζουν το θεμέλιο της διαχείρισης του μάρκετινγκ και του προσανατολισμού προς το οιλιστικό μάρκετινγκ.

ΑΝΑΓΚΕΣ, ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ, ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΕΙΣ Το στέλεχος του μάρκετινγκ πρέπει να προσπαθεί να καταλάβει τις ανάγκες, τις επιθυμίες, και τις ζητήσεις της αγοράς στόχου. Ανάγκες είναι οι βασικές ανθρώπινες απαίτησεις. Οι άνθρωποι χρειάζονται τροφή, αέρα, νερό, ρούχα, και στέγη για να επιβιώσουν. Επίσης οι άνθρωποι έχουν έντονες ανάγκες για αναψυχή, μόρφωση, και ψυχαγωγία. Οι ανάγκες αυτές γίνονται επιθυμίες, όταν στρέφονται σε συγκεκριμένα αντικείμενα που μπορούν να ικανοποιήσουν την ανάγκη. Ένας Αμερικανός χρειάζεται τροφή, αλλιώς μπορεί να επιθυμεί χάμπουργκερ, τηγανιτές πατάτες, και αναψυκτικό. Ένας κάτοικος του Μαυρικίου έχει ανάγκη από τροφή, αλλιώς μπορεί να επιθυμεί μάνγκο, ρύζι, φακές, και φασόλια. Οι επιθυμίες διαμορφώνονται από την κοινωνία μέσα στην οποία ζόμε. Οι ζητήσεις είναι επιθυμίες για συγκεκριμένα προϊόντα που μπορεί κανείς να τα πιληρώσει. Πολλοί επιθυμούν ένα αυτοκίνητο Mercedes, αλλιώς μίγιοι μόνον έχουν την προθυμία και τη δυνατότητα να το αγοράσουν. Οι εταιρείες πρέπει να μετρήσουν όχι μόνο πόσοι άνθρωποι θέλουν το προϊόν τους, αλλιώς και πόσοι είναι πραγματικά πρόθυμοι και έχουν τη δυνατότητα να το αγοράσουν.

Οι διακρίσεις αυτές ρίχνουν φως σε μια συχνή επίκριση ότι “οι μάρκετερ δημιουργούν ανάγκες” ή ότι “οι μάρκετερ κάνουν τον κόσμο να αγοράζει πράγματα που δε θέλει”. Οι μάρκετερ δε δημιουργούν ανάγκες. Οι ανάγκες προϋπάρχουν. Οι μάρκετερ μαζί με άλλους κοινωνικούς παράγοντες επιπρέπουν τις επιθυμίες. Οι μάρκετερ θα μπορούσαν να προωθήσουν την ιδέα ότι ένα αυτοκίνητο μάρκας Mercedes μπορεί να ικανοποιήσει την ανάγκη ενός ατόμου για κοινωνική αναγνώριση. Όμως, οι μάρκετερ δε δημιουργούν την ανάγκη για κοινωνική αναγνώριση.

Δεν είναι πάντα εύκολο να καταλάβει κανείς τις ανάγκες και τις επιθυμίες των πελατών. Μερικοί πελάτες έχουν ανάγκες τις οποίες δε συνειδοποιούν απόλιτα, δεν μπορούν να τις περιγράψουν, ή χρησιμοποιούν όρους που χρειάζονται κάποια ερμηνεία. Τι σημαίνει ότι ο πελάτης ζητάει ένα “δυνατό” χλοοκοπτικό, ένα “γρήγορο” τόρνο, ένα “ελκυστικό” μαγιό, ή ένα “ξεκούραστο” ξενοδοχείο; Ας δούμε τον πελάτη που θέλει ότι θέλει ένα φτηνό αυτοκίνητο. Ο έμπορος πρέπει να διεισδύσει βαθύτερα. Μπορούμε να ξεχωρίσουμε πέντε είδη αναγκών:

1. Τις ανάγκες όπως δηλώνονται (ο πελάτης θέλει ένα φτηνό αυτοκίνητο)
2. Τις πραγματικές ανάγκες (ο πελάτης θέλει ένα αυτοκίνητο με χαμηλό κόστος λειτουργίας, όχι χαμηλή φρηστική τιμή)
3. Τις ανάγκες που δεν αναφέρονται (ο πελάτης προσδοκά καθί περιπτέτων από τον αντιπρόσωπο)
4. Τις ανάγκες απόλαυσης (ο πελάτης θα θέλει ο αντιπρόσωπος να συμπεριλάβει και ένα σύστημα πλοήγησης)
5. Κρυφές ανάγκες (ο πελάτης θέλει οι φίλοι του να τον θεωρούν ως έξυπνο καταναλωτή)

Όταν μια εταιρεία ανταποκρίνεται απλώς σε μια διατυπωμένη ανάγκη, είναι σαν να εξαπατάει τον πελάτη. Πολλοί καταναλωτές δεν ξέρουν τι θέλουν από ένα προϊόν. Οι καταναλωτές δεν ήξεραν πολλά πράγματα για τα κινητά τηλέφωνα όταν αυτά πρωτοκυκλοφόρησαν. Η Nokia και η Ericsson αγωνίστηκαν σκληρά για να διαμορφώσουν τις αντιλήψεις των καταναλωτών γι' αυτά. Οι καταναλωτές βρίσκονταν σε στάδιο μάθησης και οι εταιρείες σχεδίαζαν στρατηγικές για να διαμορφώσουν τις επιθυμίες τους. Όπως είπε ο Carpenter, “Το να δίνει κανείς στους πελάτες απλώς αυτό που θέλουν δεν αρκεί πλέον – για να βρεθούν μπροστά, οι εταιρείες πρέπει να βοηθάνε τους πελάτες να μάθουν τι θέλουν”.³³

Στο παρελθόν, η “ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών” σήμαινε τη μελέτη των αναγκών τους και την παραγωγή ενός προϊόντος που ταίριαζε στις ανάγκες του μέσου πελάτη, αλλιώς μερικές σύγχρονες εταιρείες ανταποκρίνονται αντίθετα στις απομικές ανάγκες κάθε πελάτη που επιλέγει ξεχωριστά. Η Dell Computer δεν κατασκευάζει έναν τέλειο υπολογιστή για την αγορά στόχου της. Αντίθετα, προσφέρει διάφορα βασικά συστήματα, πάνω στα οποία κάθε πελάτης προσαρμόζει τα χαρακτηριστικά που θέλει να έχει ο υπολογιστής του. Πρόκειται για μια στροφή από τη φιλοσοφία “φτιάξε και πούλα” προς μια φιλοσοφία “νιώσε και ανταποκρίσου”.

Τοποθέτηση: "Το πρώτο τετρακίνητο αυτοκίνητο με τεχνολογία που αποτέλει την ανατροπή του". Μια διαφήμιση της Volvo που εστιάζει στο κύριο πλεονέκτημα της εταιρείας, την ασφάλεια.

THE 2004 VOLVO XC90
THE FIRST SUV WITH ANTI-ROLLOVER TECHNOLOGY.

YOU THINK ABOUT DESIGNING AN SUV THATS UNLIKE ANY OTHER IN THE WORLD. THEN YOU BUILD ONE WITH THE WORLD'S FIRST ROLL STABILITY CONTROL, INFLATABLE SIDE CURTAINS IN ALL THREE ROWS, AND AUTOMATIC SEAT BELT PRETENSIONERS AT EVERY SEAT. NOT TO MENTION A ROOF REINFORCED WITH HIGH-STRENGTH BORON STEEL. THE VOLVO XC90. UPON REFLECTION, IT'S EXACTLY WHAT YOU EXPECT FROM VOLVO. VISIT YOUR LOCAL VOLVO RETAILER OR WWW.VOLVOCARS.US

VOLVO
for life

THE 2004 VOLVO XC90 STARTING AT \$34,790.
*MSRP of the 2004 Volvo XC90, starting at \$34,790. MSRP of the model shown with optional wheels and metallic paint is \$35,980. Price does not include destination charges, tax and title. These rates are subject to change. ©2003 Volvo Cars of North America, LLC. "Volvo for life" is a registered trademark of Volvo. Always remember to wear your seat belt.

ΑΓΟΡΕΣ ΣΤΟΧΟΙ, ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ, ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ Ένας μάρκετερ σπάνια μπορεί να ικανοποιήσει όλο τον κόσμο μιας αγοράς. Δεν αρέσει σε όλους το ίδιο δημητριακό προγεύματος, το ίδιο δωμάτιο ξενοδοχείου, το ίδιο εστιατόριο, το ίδιο αυτοκίνητο, το ίδιο κοιλέγιο, και η ίδια κινηματογραφική ταινία. Γι' αυτό, οι μάρκετερ αρχίζουν χωρίζοντας την αγορά σε τμήματα. Αναγνωρίζουν και σκιαγραφούν το προφίλ διακεκριμένων ομάδων αγοραστών που μπορεί να προτιμούν ή να θέλουν διαφορετικά μείγματα προϊόντων και υπηρεσιών, εξετάζοντας τις διαφορές – δημογραφικές, ψυχογραφικές, και συμπεριφοράς – μεταξύ των αγοραστών. Στη συνέχεια, ο μάρκετερ αποφασίζει ποια τμήματα παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ευκαιρία και αυτά είναι οι αγορές στόχου του. Για κάθε αγορά στόχο που επιλέγεται, η επιχείρηση αναπτύσσει μια προσφορά για την αγορά. Η προσφορά τοποθετείται στο μιανό των αγοραστών στόχων, με την έννοια ότι παρέχει μερικά βασικά πλεονεκτήματα. Για παράδειγμα, η Volvo σχεδιάζει αυτοκίνητα για αγοραστές που ενδιαφέρονται πολύ για την ασφάλεια. Επομένως, η Volvo τοποθετεί το αυτοκίνητό της ως το ασφαλέστερο που μπορεί να αγοράσει ο πελάτης. Οι εταιρείες κάνουν το καλύτερο που μπορούν, όταν διαπλέγουν τις αγορές στόχους τους προσεκτικά και διαμορφώνουν σχέδια μάρκετινγκ κατάλληλα προσαρμοσμένα για καθεμία από αυτές.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΣ Οι εταιρείες αντιμετωπίζουν τις ανάγκες διατυπώνοντας μια πρόταση αξίας, δηλαδή ένα σύνολο πλεονεκτημάτων που προσφέρουν στους πελάτες για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους. Η άυλη πρόταση αξίας αποκτά σάρκα και οστά με μια προσφορά, η οποία μπορεί να είναι ένας συνδυασμός προϊόντων, υπηρεσιών, πληροφοριών, και εμπειριών.

Μια μάρκα ή επωνυμία είναι μια προσφορά από μια γνωστή πηγή. Μια επωνυμία όπως η McDonald's συνοδεύεται από πολλούς συνειρμούς στο μαθλό των ανθρώπων: χάμπουργκερ, χαρά, παιδιά, γρήγορο φαγητό, ευκολία, το γνωστό σήμα με το κεφαλιάριο M που μοιάζει με χρυσές αψίδες. Οι συνειρμοί αυτοί αποτελούν την εικόνα της μάρκας. Όμεις οι εταιρείες αγωνίζονται σκληρά για να αναπτύξουν τη δύναμη της μάρκας τους – δηλαδή για να δημιουργήσουν μια ισχυρή, ευνοϊκή, και μοναδική εικόνα μάρκας.

ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ Η προσφορά θα είναι πετυχημένη αν παρέχει αξία και ικανοποίηση στον αγοραστή στόχο. Ο αγοραστής επιλέγει ανάμεσα σε διαφορετικές προσφορές, με κριτήριο αυτήν που θεωρεί ότι θα του προσφέρει τη μεγαλύτερη αξία. Η αξία αντικατοπτρίζει τα εκλαμβανόμενα υλικά και άνθη οφέλη και τα στοιχεία κόστους για τους πελάτες. Η αξία μπορεί να θεωρηθεί κυρίως ως ένας συνδυασμός ποιότητας, εξυπηρέτησης, και τιμής, που αποτελεί την "τριάδα αξίας για τον πελάτη". Η αξία ανχάνεται ανάλογα με την ποιότητα και την εξυπηρέτηση και μειώνεται ανάλογα με την τιμή, αν και υπεισέρχονται και άλλοι σημαντικοί παράγοντες.

Η αξία είναι μια από τις βασικές έννοιες του μάρκετινγκ. Το μάρκετινγκ μπορεί να θεωρηθεί ως ο καθορισμός, η δημιουργία, η παράδοση, και η παρακολούθηση της αξίας για τον πελάτη. Η ικανοποίηση αντικατοπτρίζει τις συγκριτικές κρίσεις ενός προσώπου από την εκλαμβανόμενη απόδοση (ή το αποτέλεσμα από τη χρήση) ενός προϊόντος σε σχέση με τις αρχικές προσδοκίες του. Αν η απόδοση υπολείπεται των προσδοκιών, ο πελάτης μένει δυσαρεστημένος και απογοητευμένος. Αν η απόδοση είναι ισάξια των προσδοκιών, ο πελάτης μένει ικανοποιημένος. Αν όμως η απόδοση υπερβαίνει τις προσδοκίες, ο πελάτης είναι όχι μόνο πολύ ικανοποιημένος αλλά και ενθουσιασμένος.

ΚΑΝΑΛΙΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ Για να προσεγγίσει ο μάρκετερ μια αγορά στόχο χρησιμοποιεί τρία είδη καναλιών μάρκετινγκ. Τα *κανάλια επικοινωνίας* στέλνουν και δέχονται μηνύματα από αγοραστές στόχους και περιλαμβάνουν τις εφημερίδες, τα περιοδικά, το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, το ταχυδρομείο, το τηλέφωνο, τους πίνακες ανακοινώσεων, τις αφίσες, τα διαφημιστικά φυλλάδια, τα CD (ψηφιακούς δίσκους), τις κασέτες πίχου, και το Διαδίκτυο. Εκτός από αυτά, επικοινωνία γίνεται και με εκφράσεις του προσώπου και με τα ρούχα, με την εμφάνιση των καταστημάτων μιανικού εμπορίου, και με πολλά άλλα μέσα. Τα στελέχη του μάρκετινγκ προσθέτουν όλο και περισσότερα κανάλια διαδόχου (πλεκτρονικό ταχυδρομείο και αριθμούς τηλεφώνου για κλήση χωρίς χρέωση) για να αντισταθμίσουν τα πιο συνηθισμένα κανάλια μονοδόγου (όπως τις διαφημίσεις).

Ο μάρκετερ χρησιμοποιεί και *κανάλια διανομής* για να προβάλει, να πουλήσει, ή να παραδώσει το φυσικό προϊόν ή την υπηρεσία στον αγοραστή ή το χρήστη. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι αντιπρόσωποι, οι χονδρέμποροι, οι μιανοπωλητές, και οι πράκτορες.

Επίσης ο μάρκετερ χρησιμοποιεί *κανάλια υπηρεσιών* για να πραγματοποιεί συναλλαγές με υπωψήφιους αγοραστές. Αυτά τα κανάλια περιλαμβάνουν αποθήκες, μεταφορικές εταιρείες, τράπεζες, και ασφαλιστικές εταιρείες που διευκολύνουν τις συναλλαγές. Οι μάρκετερ αντιμετωπίζουν σαφώς ένα πρόβλημα σχεδιασμού στην επιλογή του άριστου μείγματος καναλιών επικοινωνίας, διανομής, και εξυπηρέτησης για τις προσφορές τους.

ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ Ενώ τα κανάλια μάρκετινγκ συνδέουν την επιχείρηση με τους αγοραστές στόχους, η εφοδιαστική αλυσίδα (supply chain) περιγράφει ένα κανάλι μεγαλύτερου μήκους, το οποίο εκτείνεται από τις πρώτες ύλες και τα εξαρτήματα μέχρι τα τελικά προϊόντα που καταλήγουν στους τελικούς αγοραστές. Η εφοδιαστική αλυσίδα για τις γυναικείες τσάντες ξεκινάει από τα δέρματα, περνάει από τη διαδικασία βαφής των δερμάτων, την κοπή, την παραγωγή, και τα κανάλια μάρκετινγκ που φέρνουν το τελικό προϊόν στους πελάτες. Η εφοδιαστική αλυσίδα αντιπροσωπεύει ένα σύστημα παροχής αξίας. Κάθε μέρος του καναλιού καρπώνεται ένα συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής αξίας που δημιουργεί την εφοδιαστική αλυσίδα. Όταν μια εταιρεία εξαγοράζει ανταγωνιστές της ή κινείται προς τα πάνω ή προς τα κάτω στην αλυσίδα, ο στόχος της είναι να καρπώθει ένα μεγαλύτερο ποσοστό της αξίας της εφοδιαστικής αλυσίδας.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Ο ανταγωνισμός περιλαμβάνει όλες τις πραγματικές και πιθανές ανταγωνιστικές προσφορές, καθώς και τα υποκατάστατα που θα μπορούσε ένας αγοραστής να εξετάσει. Ας υποθέσουμε ότι μια αυτοκινητοβιομηχανία σχεδιάζει να αγοράσει χάμινθα για τα αυτοκίνητα που κατασκευάζει. Υπάρχουν αρκετά πιθανά επίπεδα ανταγωνιστών. Η αυτοκινητοβιομηχανία μπορεί να αγοράσει χάμινθα από τη U.S. Steel ή από άλλη χαμινθουργία των ΗΠΑ ή του εξωτερικού (π.χ. από την Ιαπωνία ή την Κορέα) επίσης μπορεί να αγοράσει χάμινθα από μια μικρή χαμινθουργία, όπως η Nucor, και να πετύχει χαμηλότερη τιμή· ή να αγοράσει αλιουμίνιο (π.χ. από την Alcoa) για ορισμένα εξαρτήματα του αυτοκινήτου ώστε να μειώσει το βάρος του· επίσης μπορεί να αγοράσει διαμορφωμένους πλαστικούς προφυλακτήρες αντί να χρησιμοποιεί χαμηλόθινους. Είναι σαφές ότι

Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ

Philip Kotler • Kevin Lane Keller

12η Αμερικανική έκδοση

Το Μάρκετινγκ Μάνατζμεντ (Διοίκηση Μάρκετινγκ) είναι το κορυφαίο βιβλίο για το μάρκετινγκ, επειδή το περιεχόμενο και τη οργάνωση του αντανακλάνει με συνέπεια τις αλλαγές στη θεωρία και την πρακτική του μάρκετινγκ. Η πρώτη έκδοση του βιβλίου αυτού που δημοσιεύτηκε το 1967, εισήγαγε την άποψη ότι οι εταιρείες πρέπει να καθοδηγούνται από τους πελάτες και την αγορά τους. Εκεί, όμως, γινόταν ελάχιστη μνεία για θεραπεία που τώρα θεωρούνται θεμελιώδη, όπως η τηλεμαρτυρία της αγοράς, η απόχευση, και η τοποθέτηση. Ένωσες, όπως η περιουσιακή αξία της μάρκας, η ανάληση της αξίας για τον πελάτη, το μάρκετινγκ με τη βοήθεια βάσεων δεδομένων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα δίκτυα αξίας, τα υφριδικά κανάλια, η διαχείριση της εφδοιαστικής αλυσιδώς, και οι ολοκληρωμένες επικοινωνίες μάρκετινγκ, δεν υπήρχαν στο λεξιλόγιο του μάρκετινγκ εκείνη την εποχή. Οι επιχειρήσεις πουλάνε τώρα προϊόντα και υπηρεσίες μέσω από πολλά διαφορετικά άμεσα και έμεσα κανάλια. Η μαζική διαφήμιση δεν είναι πια τόσο αποτελεσματική όσο ήταν στο παρελθόν. Οι εταιρείες δοκιμάζουν νέες μορφές επικοινωνίας, όπως το μάρκετινγκ εμπειριών, το φυγαδώγυρο, και το μεταδοτικό μάρκετινγκ. Όλοενα και περισσότερο, είναι οι ίδιοι οι πελάτες που λένε στις εταιρείες τα είδη των προϊόντων που θέλουν και πότε, πού, και πώς θέλουν να τα αγοράσουν.

"Ελπίζουμε ότι αυτή η έκδοση του βιβλίου θα σας ικανοποιήσει, τουλάχιστον όσο μας ικανοποίησε η συγγραφή του, και ότι θα σας βοηθήσει ως σημείο αναφοράς, τόσο στις σπουδές σας και στη σπουδοδρομία σας."

— Philip Kotler, Kevin Keller

ISBN 960-209-925-9

9 789602 099254

ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Εποκεφθέστε μας στο Internet:
<http://www.klidarithmos.gr>